

REPUBLIEK HEULE

(TINES TERRITORIUM)

00 Intro: republiek Heule

01 Enkele tinten grijs

02 Bloody Blue Monday

03 Dranghekken & Drankgekken

04 Pro Deo & Vaderland

05 Maat & Regelmaat

06 Eau de vie & Danger de mort

07 Gebroed in de Bierkaai

08 Defusionering!

09 De HDP

10 Balen

11 Diepe gedachten

12 Van ons heengegaan

13 Teraardebestelling

14 Rouwkost/Rauwkost

15 Crisis

16 Plan

17 Queeste

18 Meneer Danny

19 Wodka-actie

20 Leffaards

21 Totsiens

22 Liefde in tijden van tegenslag

23 Wordt vervolgd

24 Vervolg

25 Het Grootste Gelijk

26 Voorspoed

27 Test, test

28 Feestje

29 Plan B

30 Citaat

31 Betreffende literatuur

- 32 Klootzak
- 33 Onrust
- 34 Anno 22
- 35 Aftreden
- 36 Er kome cultuur!
- 37 Communicatie
- 38 Courtrai tonight
- 39 Nachtkluizenaar
- 40 Vaert wel!
- 41 Tollenaar
- 42 Zijne kleine Keizerlijke Hoogheid
- 43 Bring in the kloons
- 44 Boonapart
- 45 Aantocht
- 46 Taalstoet
- 47 Confrontatie
- 48 De Wonderlamp
- 49 Remember
- 50 Onweer
- 51 Citaat bis
- 52 ... Dat wegneemt de zonden der wereld...

XX Outtro: Remember september

Wat is dit? Een roman? Een novelle? Een kroniek? Een journaal? Het is een beetje van dat alles. De ik-hoofdfiguur Rembert Anneessens doet het allemaal uit de doeken, in hapklare hoofdstukken. Soms botert het tussen het Verenigd Kortrijk en deelstaat Heule, soms botert het niet tussen republiek Heule en hoofdplaats Kortrijk. Heule is soms van z'n melk en verkeert soms in een staat van genade. Gefusilleerd of gefusioneerd? Ze hebben elkaar broodnodig. Bekijk het maar: zowel op het territorium van Tine als op het slagveld van Manten en Kalle is vurigheid troef. Moorden, branden, overwinningen, nederlagen, hoogten, diepten, samenzweringen, overstromingen, openingen, sluitingen, droogleggingen, zeges, pannes, feesten, maten, makkers, mafketels: meervouden.

00 INTRO: REPUBLIEK HEULE

In het Verenigd Kortrijk vormt de deelrepubliek Heule het territorium van de Tinekesfeesten. Sedert 1963 staat het West-Vlaamse dorp Heule – thans een lijvige en direct aangrenzende deelgemeente van Kortrijk – op de feestkaart van Vlaanderen. Toen werd de aanzet gegeven tot de bekende Tinekesfeesten. Tijdens die jaarlijkse vijfdaagse Feesten in de aanloop naar en tijdens het tweede weekend van september – reken daar maar de nachten ook bij – wordt niet alleen uit tien jonge kandidates een Tineke van Heule verkozen, maar vinden er ook allerlei evenementen en manifestaties voor jong, oud en ouder plaats: volks, cultureel, muzikaal, ludiek. Iedereen komt eropaf, weze het avant-gardist of geitenwollen sokkendrager, zij het punkster of classicus. Alleen dooievisjesvreters gelieven zich te onthouden. Het bier, de koffie, de cola en de wateren vloeien er dan uiteraard rijkelijk. Bekend zijn onder andere de fameuze Heulse Stoten, waarbij het de bedoeling is zoveel mogelijk mensen publiekelijk een loer te draaien tijdens deze hoogdagen. Vaak wordt zo'n Stoot in het heulst van de nacht voorbereid. Anno 2013 vierde deelstaat Heule aldus een halve eeuw Tinekesfeesten. Er werd zelfs een heuse volksfilm aan gewijd: 'Tine, een mokkel van haar sokkel'. In deze fictiefilm vertolkten een aantal BH's zichzelf. Ook de toenmalige burgemeester van Kortrijk speelde zijn eigen rol.

Het volkskundig gegeven van Tineke van Heule (een fictief 'maartje', ooit in het leven geroepen door dichter René De Clercq en componist Emiel Hullebroeck) is al geruime tijd geüpdatet tot een felle hedendaagse 'meid': speels, fris en levenslustig. Haar standbeeld (waar aanvankelijk veel oudere inwoners problemen mee hadden in verband met moderniteit) prijkt – na een wedstrijd met verwickelingen (*) – sedert medio jaren '80 op Heule 'Platse', in het centrum: het bekende maartje vormt de navel van het dorp. De driepikkel in haar linkerhand (op de postzegel ter gelegenheid van de twintigste Tinekesfeesten in 1983 is dat de rechterhand) kan nu net zo goed een tablet zijn. Tekst (**) en melodie van het lied Tineke van Heule zijn alom gemeengoed, of althans: stukken ervan, zoals dat gewoonlijk gaat. Het lied is ooit zelfs onder matrozen in Rusland gehoord!

Er is uitgebreide informatie te vinden over Heule, Tineke en haar Feesten, 'altijd hoofdletter, altijd meervoud': boeken, foto's, video's, cd's, dvd's, films, archieven van diverse werkgroepen en het internet maken u wegwijz in meer dan vijftig jaar feestvieren.

Het is een publiek geheim dat Heule een aparte reputatie heeft. Ook sedert het in 1977 een stuk van de stad Kortrijk werd, als grootste deelgemeente, is dat zo

gebleven. De jaarlijkse vijfdaagse Feesten scheppen een soort patriottisme, dat een jaar lang nazindert en te gelegener tijd weer aanwakkert. In Heule mislukt weinig. Heulenaars zijn er fier op Heulenaar te zijn. Ze wonen er graag. Iedereen is er BH, of Bekend Heulenaar. Ze zijn ondernemend. Ze hebben talent voor humor en organisatie. Ze werken samen. Heden ten dage hebben veel dorpen en steden hun feesten, maar Heule doet het al heel lang.

() In 1985 schreef de werkgroep Tinekesfeesten een nationale wedstrijd uit voor het monument. De deelnemers konden zich inspireren op de tekst van het liedje. Als winnaar kwam Luc van Ruysvelt uit Oudenaken uit de bus. Achteraf bleek dat de kunstenaar een dertien jaar oud beeldje had ingediend dat bovendien reeds op zeven exemplaren was uitgevoerd en verkocht. Het was de kunstenaar blijkbaar ontgaan dat het ontwerp origineel en uniek moest zijn. Men besloot de wedstrijd opnieuw uit te schrijven en dit keer werd het 'Tineke' van Leo De Buysere uit Oostwinkel bekroond. De jury prees het beeld als een waardige vereeuwiging van het speelse, frisse en levenslustige Tineke. Oudere Heulenaars vonden het echter niet folkloristisch genoeg en beweerden het 'authentieke Tineke van vroeger' niet te herkennen.*

Bron: beeldbank.kortrijk.be/erfgoed

(**)

TINEKE VAN HEULE

Dichter René De Clercq uit Deerlijk en toondichter Emiel Hullebroeck uit Gentbrugge waren tijdgenoten. De eerste werd geboren in 1877, de tweede een jaar later. De Clercq overleed vrij jong in 1932, Hullebroeck in 1965. Het is niet verwonderlijk dat zij elkaar ergens gevonden hebben. Beroemdste vrucht van beider kunstenaarstalent is ongetwijfeld het gedicht van De Clercq dat op Hullebroecks muziek overal heel bekend is geworden: Tineke van Heule. Tussen het ontstaan van gedicht en liedje en wat in Heule en vererbuiten nu als Tinekesfeesten bekend zijn, ligt nog een lange weg. De jaarlijkse Heulse septemberfeesten ontstonden namelijk in 1964.

(uit N. MAES, J. ROELSTRAETE, L. SOETE, Het Tinekespad Heule, 1980).

TINEKE VAN HEULE

*Tineke van Heule, ons maartje,
Kan werken gelijk een paardje,
Kan melken, kan mesten,
Kan schuren gelijk de besten.*

*Tineke van Heule, ons maartje,
Staat hoog in de gunst van mijn vaartje,
En als moederken haar prijst,
Dat mijn zuster er om krijst,
Dan lach ik een beetj' in mijn baardje.*

*Liever dan een vis die in een goudzee zwemt,
Liever dan een vogel die geen sparen kent
Liever dan een freule, Tineke van Heule,
Tineke, ons maartjen in haar hemd ! (bis)*

*Tineke heeft geld noch goedje,
Noch landeke, noch pandeke, noch koetje,
Noch huisje, noch kruisje,
Noch een lappeke voor op mijn buisje.*

*Tineke heeft geld noch goedje,
Maar een hemel is haar lachen en haar groetje,
Als zij trippelt naar de bron,
Met haar emmer in de zon,
En haar klompeken vast aan haar voetje.*

*Tineke van Heule, mijn minneken,
Op u staat mijn zoetste zinneken,
U lust ik, u kust' ik,
Op uw harteken bouw en rust ik.*

*Tineke van Heule, mijn minneken,
Mijn poezelig dubbel kinneken,
Leg uw handeke in de mijn
En een bruiloft zal het zijn
Van een boer en een schoon boerinneken.*

Bron: beeldbank.kortrijk.be/erfgoed

Af en toe verstomt het feestgedruis. Om daarna weer in volle hevigheid los te barsten. Maar laat ik niet op de zaken vooruitlopen. De republiek Heule is niet op één dag gebouwd.

Ikzelf, gezegd en geschreven Rembert Anneessens, verteller, chroniqueur, stenograaf, copywriter en griffier, verhaal u hieronder de kroniek van de lopende gebeurtenissen in en om het roerige en vurige dorp Heule vlak bij Kortrijk zoals deze zich voordoen omstreeks 60 jaar Tinekesfeesten, na het eerste kwart van deze eeuw. Evenzeer getuig ik van bepaalde gebeurtenissen uit diezelfde periode in de Guldensporen- en Leiestad Kortrijk vlak bij Heule. U begrijpt dat ik hierbij schuilnamen gebruik, voor de personages, voor de etablissementen, en dat ikzelf de hoofdfiguur niet ben en evenmin wil zijn. Ik ben zelfs Rembert Anneessens niet. Alle personages zijn de resultaten van een ingewikkelde mix van bestaande mensen. Mocht ik de echte namen van die Heulbewoners genoemd hebben, dan zouden die wellicht door de Kortrijkswachters gevankelijk weggevoerd worden en in de diepste kerkers worden opgesloten. En dat willen we niet. Want deelstaat Heule moet leven. Niet beven. En hoofdstaat Kortrijk ook.

Getekend:

Schrijver Dezes, die thans zijn verhaal de sporen geeft.

01 ENKELE TINTEN GRIJS

Weer of geen weer: we kunnen niet om de vergrijzing van ons klimaat heen. Op zondag 2 juli van het jaar 20XX floept reeds om 16:01 in de middag de straatverlichting in de Kortrijkse randstedelijke gemeente Heule aan. (*Current population*: 17 000 M/V en een paardenkop). Een indrukwekkend onweer nadert. Het blijft maar naderen. De Vlaamse luchten vertonen het hele gamma aan grijswaarden. Lijkwitte duiven zwieren statig in de loden geladenheid van het zwerk. Een uil denkt dat het nacht wordt (daarom is het ook een uil) en verlaat het galmgat in zijn kerktoren. Hem wacht misschien een rat. De dreiging blijft aanhouden. Grijsheid wordt duisternis. Om 18:06 voorspelt een glimlachende weervrouw na het journaal alom overstromingen in het westen van deze lage streek. Het betreft een ernstig te nemen waarschuwing. Op de tweede o van haar 'overstromingen' doet zich eensklaps een algehele elektriciteitspanne in Heule voor. Die heeft niks met dat naderende onweer te maken. Wel met een rat die een flinke kluif heeft gehad aan een belangrijke kabel in de omgeving. (Ach, stel je voor dat je een kaars brandt om je huis te beschermen tegen aller-

lei onheil en dat je huis door simpele onoplettendheid in de fik vliegt daar-
door!) Het distributiehuisje ontploft; de rat wordt herleid tot smurrie. Men wijt
het euvel aanvankelijk aan bliksemingslag. Dat euvel blijft maar duren. Het ge-
knetter weet van geen ophouden. Serpentes wapperen door de luchten.
Rommelende paukenslagen begeleiden dat feest. In Frankrijk wordt de eerste
rit-in-lijn van de gelijknamige Ronde gereden. In de Ghelamco Arena geven KV
Oostende en Club Brugge elkaar partij in een of andere superbekerfinale. Er is
ook internationaal tennis (helaas zonder Belgische netniften, zoals weleer Kim
Henin en Justine Clijsters) en Formule 1-geloei (waar we dan weer wel een Belg
bij hebben: Staf Vandoorne maakt er het goede weer). Een ware sporthoogdag,
voorwaar. Magnetrons, koelkasten en strijkijzers in het Zuid-West-Vlaamse
Heule geven verstek, om van het allerergste nog maar te zwijgen: de flats-
creens. Kaarsen en batterijen krijgen een grotere marktwaarde. Maar het blijkt
dus na ampel onderzoek een simpele grijze rat te zijn. Het onweer drijft over;
de aangekondigde overstromingen, meervoud, beperken zich tot een plaatse-
lijk kolken in riolen en extra gorgelen in goten. Iedereen haalt opgelucht adem
en snuift diep de ozongezonde lucht in. De Heulse brandweerpost Fluvia laaft
zich in een café zonder voetbal en muziek. De ex-rat wordt postuum nog ge-
troffen door een verdwaalde vogel. Je zou al een uil moeten zijn om daar niet
van te profiteren. *Gefundenes Fressen* noemen ze dat in een andere taal. À
propos: de sympathieke deelgemeente zal in het nakende decennium om-
streeks begin zomer nog tweemaal overdonderd worden door een allesverniet-
tigende hagelbollenbui die serres en daken perforereert en auto's blutst. In de
loop der komende zomers zullen ook nog zware regens neersauzen op de con-
treien. Feestmeubeltjes zullen parkwaarts drijven en dobberen, waar de vijver
als een magneet alles op zal slobberen. Vereende krachten zullen machteloos
staan tegenover de snood der hemelwateren. Maar laat ik niet op de zaak
vooruit hollen. Eén ding met een keer. Rustig, Rembert, rustig.

02 BLOODY BLUE MONDAY

In tegenstelling tot dat onweer waait het faillissement van de Heulse brouwerij
Heulambiek niet zomaar over. En wel op 3 juli 20XX, onder een vale ochtend-
zon, zich de regentranen uit de ogen wrijvend. Onafwendbaarheid, een spook,
wordt voldongenheid, een vampier. 37 werknemers staan op straat en scande-
ren onwennig enkele slogans. Onwennig, omdat het bedrijf, neergepoot in het
hart van Heule, ouder en betrouwbaarder leek te zijn dan hun levensgezel(lin)
of auto. Maar nee dus. Tussen de slogans door worden de praatballonnen op-

gevuld met commentaar over het derven van voetbal, wielrennen, ja: zelfs tennis en Formule 1. De poel van ellende is diep en dichtbij. Hij heet 'Heulambiek' en hij heet 'thuis'. *Couleur locale*: mijn kloten! Tegenover de brouwerij ligt het prachtige dorpspark in al zijn juliglorie. Bomen jubelen, eenden snateren, kruiden schuimen zacht in de zomerwind. Er wordt echter ook geschorst. En een park op een doodgewone maandagochtend is al erg genoeg om op te kijken. Die blauwe ochtend Anno Domini 20XX – de zon breekt op deze onwerkelijke werkdag verdomme ook in alle hevigheid door – vormt het een pure aanfluiting. Gedaan met schaften op de bankjes tussen visgraatparkeerplaats en weelderig groen langsheen de Heulebeek. Het Heulse park wordt in een klap metafoor voor reservaat, voorgeborchte van leegte, wrange nasmaak van de amberkleurige Heulambiek. *Outplacement?* Modewoord uit de sustaal van woordvoerders van managers. De meeste werknemers zullen gezien hun leeftijd (heup, hoorapparaat, gebit) moeilijk ergens anders aan de slag kunnen. Proces en product zijn ook heel specifiek en intensief: een streekbier brouwen en distribueren met z'n zevenendertigen stelt anno 20XX weinig voor op zo'n sollicitatiebrief annex curriculum vitae naar firma's met veel meer computers en gigantische parkeerterreinen. 'Kleinschaligheid' is net als 'onthaasting' een wollig woord. Dumpen die handel! Het is hopen op de beloofde premie van de directie (de bazen 'vader' en 'zoon') en een vervangingsinkomen. De zomerwind zucht diep in het gebladerte; de zon blijft de hele dag citroengeel boven het park dobberen. Wrang is het klimaat. Er worden geen autobanden of paletten in brand gestoken. De slogans groeperen zich niet tot een manifestatie of betoging. Het gild van 37 stokers heeft te weinig vuurkracht. Wel komt een delegatie van confrérie De Griffioen zijn sympathie en medeleven betuigen. De doelstellingen van deze club luiden immers: *'De instandhouding en bevordering van de biercultuur in haar voornaamste aspecten: brouwerijtraditie, sociaal gebeuren, levensstijl en gastronomie. Daartoe kan de confrérie evenementen en manifestaties organiseren van allerlei aard: feesten, cursussen, proeverijen, banketten, verbroederings met verwante verenigingen, uitstappen, concerten, toneelvoorstellingen enz.'*

De inboedel van Heulambiek is het lot van cultureel erfgoed beschoren, enkele zondagen per jaar te bezichtigen, op een vreemde bewaarplaats. Het gebouw zelf zal tegen de vlakke gaan, om plaats te maken voor vele kaveltjes huiselijk geluk, even of oneven genummerd. Acht decennia alcohol en prik zijn op de fles gegaan. 'Gezondheid, zeggen ze dan. Een klinkende nederlaag.

03 DRANGHEKKEN & DRANKGEKKEN

Drenkplaatsen; wilde dromen; nachtmerries. Het Groot Gelijk, voorheen Hof van Commerce, is de hoektand van Heule gelegen tussen de kabbelende wateren van de Heulebeek en het oude station waar al lang geen treinen meer stoppen. Vreemd genoeg, want Heule is een grote en nijvere gemeente, inclusief een industriezone en diverse middelbare scholen. We naderen een getalsterkte van 20 000 inwoners. Wie heeft hier verdorie ooit een hand in gehad? De trein heeft later, met uitzondering van een zelfdoding of technisch/technologische storingen, nog maar één keer halt gehouden: wanneer er in 2013 ter gelegenheid van een halve eeuw Tinekesfeesten een volksfilm werd gedraaid. Fictie won het toen van de werkelijkheid: de treinbonzen gaven nog eenmaal toe, na veel lobbyen en mailen. Er zijn uiteraard ruime parkeermogelijkheden aan het oude station, dat thans een frietkathedraal van sissend vet onderdak biedt. Frietpeace! Wie verder langsheen de sporen en de randbosschages stapt, fietst of rijdt, belandt op de oude terreinen van staalfirma Meester, ter ziele gegaan medio het tweede decennium van deze eeuw. Er razen vele treinen per uur voorbij de rinkelbellen en de rode knipperlichten. Tegen de spoorwegbomen aangedrukt heb je De Plotse Inval. Vanzelfsprekend is er tevens ruime parking, dankzij het station dat geen station meer is. Tussen gatenplanten en gordijnen kunnen die van de Plotse die van het Gelijk zien zitten, en omgekeerd. De Plotse Inval heeft veel weg van een Engelse pub, met Vlaams volk en voetbal en biljart. De Varaan is eveneens een hoektand, maar dan op de markt, gezegd en geschreven: de Platse. Goeie muziek, alsook snacks. Jong en oud, weet je wel. De Varaan is bekend tot ver buiten de grenzen van Heule. Den Eland en Boe-Boe: lange traditie, vertrouwde oorden in het centrum, groeiend cliënteel naarmate ondernemende geesten de zaken overnemen. De Sloeberaar is de nieuwkomer. Andermaal een hoektand van Heule. Vanuit deze vier drenkplaatsen in het centrum zie je Tineke van Heule staan. De Burgersgilde bevindt zich even bezijden de navel van Heule. Ook aan de periferie gedijen café Vlaskop (tiens: alweer een hoektand; de beste cafés vind je op een hoek) en de oude jonge jeugdclub Krommenaas, een kroeg waar het jongerengild weigert ouder te worden. De kinderen blijven er samen voor de ouders. Vergeten we ook niet cafetaria De Vlam in het gelijknamige cultureel centrum en cafetaria De Pluim in het sportcomplex Beverburcht, waar zwemmen en badminton hoog in het vaandel gedragen worden. Voor degelijk vast voedsel (na deze opsomming van liquiditeiten) moet je in restaurant Hulaba zijn. Een chili con carne of een lasagne op Heule-Platse is natuurlijk oké, maar chef Thijs van Hulaba doet er een schep bovenop.

Brouwerij Heulambiek leverde in al die drenkplaatsen eigenlijk nooit de hoofdmoot. Daarvoor was de firma niet concurrentieel genoeg met grotere, immer groeiende, fusionerende of opgekochte bedrijven. En, laten we eerlijk zijn: als er iemand al eens een Heulambiek dronk, dan was dat uit puur patriotisme voor Heule, en niet voor de smaak. Sant in eigen land? Als dat dan een lage streek is... overgoten met een streekbier... Nee dus. Sommige werknemers van de Heulambiek hebben zelfs nooit ofte nimmer hun eigen nat gedronken. Dat zal er nu, als ex-werknemers, niet op verbeteren. Het zou de gifbeker betekenen. Op 14 juli, de dag voor zowat de hele streek collectief een drietal weken vakantie neemt en vooral Frankrijkwaarts tuft, installeren de afgevloeiende Heulambiekers midden de markt een toog, vlak naast Tineke. Er wordt gratis Heulambiek getapt en geschonken. Het is de allerlaatste keer dat het amberkleurige nat vloeit. Vergelijkingen met bloed zijn legio. Iedereen drinkt, tegen zijn goesting. Voor de logistieke kant van deze zwelgpartij tekent de harde kern van de Heulambiek vakbonzen: vrouwe Martine gehuld in een rode vuilniszak, manhaftige Wouter bekleed met een blauwe pmd-zak en de milieujongeling Bart gedrapeerd met een groene vuilniszak. Naar de oranje vuilniszak (nochtans ampel voorradig) werd niet gesolliciteerd. Foeilelijke kleur. Geruggensteund door ontgoochelden hebben ze zich een toegang tot de brouwerij verschaft en het productieproces weer eventjes op gang gebracht. Puur marxisme. De twee politieagenten slepen in opdracht van de stad Kortrijk wat dranghekken aan, leggen symbolisch hun pet op de toog en drinken dapper mee. Wilde dromen van communistische renaissance annex eigen werknemersbeheer en kwalijke visioenen van spruitjeslucht en pantoffels drijven als botsende praatballonnen over de Platse. Den Eland, de BoeBoe, De Varaan en De Sloeberaar doen er elk nog een vat van eigen bodem bovenop. Wanneer de klok op de kerktoren drie keer slaat, wat niemand hoort, is de wilde stroming van deze Vlaamse Quatorze verzand in gesijpel, gemurmel, gekabbel, gewezen en tandengeknars. Er wordt wel nog balorig tegen de kerk gepist. Er wordt opstandig gemompeld, met lippen die door drankmisbruik half verlamd zijn. Economische analyses worden met brede gebaren geïllustreerd. Men wijst met vingers: naar de hemel, naar de hel. Men prikt met wijsvingers op een borst. Men klopt op hout. Er wordt omhelsd, gevloekt, geknuffeld, op schouders geklopt, gesust. Er wordt met dranghekken gerammeld en gesleurd. Niemand wil naar huis. Sommigen gaan droevig in de goot zitten. Resterende werkplunjes van de brouwerij worden op een hoop gegooid en in brand gestoken, geflambeerd met Heulambiek, want het wordt donker. Dat lukt niet. Alleen de politiepetten vatten even vuur. Pas wanneer vele uren later in het oosten wat glazig melkachtig licht wordt gemorst, slaat de werkelijkheid in alle hevigheid toe. Men waadt huiswaarts, over trottoirs die als roltrappen naar diepten van ellende voeren .

04 PRO DEO & VADERLAND

Er zijn enkele schadeclaims van eerder abstracte aard. Naweeën van een abortus. Wie heeft nu eigenlijk aan wiens oren getrokken? Wie heeft dat rioolputje geopend? Waar is dat verkeersteken naartoe? Van wie is die megafoon nu eigenlijk? Wee echter de vermetele die in dat verband concrete beschuldigingen uit. Hij is nog niet jarig. Wie zonder zonde is, hij werpe het eerste glas! En de oude jonge advocaat Lucas Bottelmans - *what's in a name* - is er verdorie zelf ook bij geweest die fameuze nacht. De ergste heethoofden laten zich door hem te gepasten tijde vertegenwoordigen. Of door Pietersoons, een nog jongere pleiter die ook onder de mensen komt, een kerel met zijn Heulse hart op de juiste plaats: links. Bottelmans gelast een compagnon met enkele verschijningen en een woord ten goede in het gerechtsgebouw van Kortrijk. Pietersoons doet de dingen zelf. De smart omtrent de sluiting van de sympathieke firma Heulambiek overmant namelijk alles. Men legt begrip aan de dag. Men wil geen opstand meer zoals ten tijde van de eerste Schoolstrijd, toen er doden en gewonden op de Krakeelhoek vielen, waardoor het roerige dorp Heule zelfs in de geschiedenisboeken belandde. Het blijft bij een paar haastig gemompelde reprimandes: Heule is de grootste en vurigste deelgemeente van Kortrijk. Daar vallen veel stemmen te rapen of te verliezen. En het zijn niet allemaal boeren meer die blindelings voor de roomsen stemmen. Collectieve ongehoorzaamheid van een gemeente die anno 1977 door Kortrijk werd 'gefusilleerd', zoals ze daar zeggen, kan men missen als kiespijn. Vijfdaags Heuls patriottisme ter gelegenheid van de jaarlijkse septemberfeesten kan oogluikend worden toegestaan, maar moet niet aangewakkerd worden. Er woont daar te veel leenroerig volk. Er zouden wel eens Stoten van kunnen komen.

05 MAAT & REGELMAAT

Mijn vertrouwde drenkplaats heet Het Groot Gelijk. Iedereen is er gelijk, aan weerskanten van dat gelijk. Voorheen was het café getiteld: Hof van Commerce, maar de bazin verdween naar een land met een andere munteenheid met een jong lief dat weinig zei en evenmin zaad loosde want het was ook een vrouw, zeg maar: niet-man. Brouwersgasten troffen er na dit overhaaste vertrek een aap in een kooi aan, rijkelijk voorzien van peulvruchten en bananen. Na deze daad van lesbische liefde bleef het Hof van Commerce jarenlang gesloten. Leegstand. Wolga, de huidige tapvrouw, kocht het pand en maakte er Het

Groot Gelijk van. Mijn maten en ik komen er als vermoeide leeuwen en leeuwinnen onze dorst lessen, soms laveloos. Wolga zelf drinkt met mate; het merendeel van ons met regelmaat. Dit drinken vindt plaats tegenover het oude station. Wie te lang naar voorbijrazende treinen staart, ook wanneer die allang gepasseerd zijn, moet een rondje geven. Het is hier binnen te doen. Wie verkleinwoordjes gebruikt, wordt zijn das afgeknipt. Indien er ontstentenis aan das bestaat, wat het vaakst het geval is, dan moet de vermetele vijf euro deponeeren in de omgekeerde Vikinghelm op de hoek van de toog. Elke derde donderdag van de maand trekt Wolga klokslag 23:16 haar leren handschoenen aan en vist daar dan de buit uit op. We komen er vaak mee toe tot het krieken van de derde vrijdag van de maand. Wij, dat ben ik, Rembert Anneessens, Wolga *herself of all persons*, Mister Vandezande (de caféhond), de geheel uit littekens opgetrokken Purl Harbor, Silicon Valley (wat een vooruitzichten heeft die Ruth!), Smalle Geboorte (de vrouwelijke ouder bleef bij diens geboorte ook in leven), Spartakut (die ook Pallas Athena genoemd wordt), Bismark (deed viermaal twee jaar over zijn studies, om het goed te kunnen, iets met economie), De Baron, Alverman (de wittekop), Veltekort (lelijke jaap ter hoogte van het linkeroog, ooit op schoolreis opgelopen door een vissenbeet in pretpark Bellewaerde) en nog een stuk of wat anderen zoals daar zijn Guido Gezwelle (sporaadisch ook Schedelmans genoemd), Prinses, Marlino (de vingervlugge doofstomme goochelaar), Het Zwarte Aura, Poeter Sete (die eigenlijk Peter Soete heet), Flesh Back, Piete Zeven, Sneeuwwitje (een waterval van ravenzwart haar), Ramses (wanggewas), Fileepuur, Angelsaks (een geïmporteerde ler met twee nieren) en Leverzwijn. Maten... makkers... mafketels.

06 EAU DE VIE & DANGER DE MORT

Het caféleven is dangeus. Een scheef woord, en het kan scheef zitten. Maar we doen ons best. We onderhouden regelmaat. We zijn als Buffalo Bill, die 80 buffels per dag neerknalde, maar alleen de eerste nodig had om van te eten. Onze eerste pint is voor de dorst; de kudde daartussen zijn testcases en proefballons, en de voorlaatste is om te controleren of we nog dorst hebben en of die nog gelijkenissen vertoont met de eerste. De allerlaatste bestaat niet. Smalle Geboorte, de uitslover, dronk ooit een keer zo'n allerlaatste uit. Toen hij scherper toekeek, zag hij op de bodem staan: MEER IS IN U. En hij deed dus door, gekweld door onophoudelijke visioenen over zeppelins en diepzeeboten. Later zou hij nog een reis naar het Balatonmeer in Hongarije ondernemen, op zoek naar een oplossing. Hij kwam nog zwaarder verslaafd terug van het land der Magyaren.

De burgemeester van Kortrijk heeft opgeroepen om meer op café te gaan, in een poging zijn zwalpende partij vers leven in te blazen, maar in de puberstraat met de pubercafé's, omgeving station, kan hij bijwijken de agressie niet meer de baas. De auto van papa rijdt blijkbaar op testosteron en adrenaline. Dit terzijde. Wij zitten hier goed. We delen eilanderigheid. Ons waterhol bevindt zich tevens op de gedooggrens tussen Heule en Kortrijk. We zijn ook niet van de domste. Ze denken dat we aan de drank zijn, maar de drank is aan ons. Trouwens: wat ze zeggen, zijn ze zelf. Als bij het krieken van andermaal een verse dag de motoren weer aanslaan en de ruitenwissers weer in beweging komen, ondergaan we een metamorfose. De lichten in Het Groot Gelijk doven, de deur knalt dicht, een slechte grappenmaker duwt voor de miljoenste keer op de belknop en de grimlach van de hoektand besterft het. Tot zover de situatieschets. Nu volgen enkele feiten.

07 GEBROED IN DE BIERKAAI

Eeuwen geleden verkrachtte Skandinaafs tuig van de richel met vlechten in hun haar à la Tineke van Heule onze kerken en plunderde onze vrouwen. De Kortrijkse Broeltorens konden dat niet beletten. Hula kreeg toen een serieuze historische adrenalinestoot. De verzuchting welde op: 'Van de woede der Noormannen, verlos ons, o Heer.' De geschiedenis herhaalt zich. Tijdens een nazomer in de 21ste eeuw zijn de gemoederen verhit in Het Groot Gelijk. Eender welk seizoen: de gemoederen raken daar altijd verhit. Het scheelt geen haar of daar wordt elke week een verse politieke partij opgericht. De statuten zijn altijd kant-en-klaar: geen gelul, we zeggen wat we peinzen, en als het nodig is: we zwijgen tot we zweten. Klanten van Het Groot Gelijk worden wel vaker Gelijkhebbers genoemd. Hoewel er veel inwijkelingen in Heule wonen, is iedereen zich bewust van de historie van het dorp. Ten tijde van de allereerste Schoolstrijd, eind 19de eeuw, is het in de annalen terechtgekomen door een beroemde moord. En zowel de prozaïst Stijn Streuvels als de dichter Guido Gezelle als de componist Emiel Hullebroeck hebben op deze blauwe plek in het heelal iets met Heule te maken. Zo'n collectief bewustzijn moet zich dus wel vertalen in nijvere toogspraak en zich manifesteren middels vele vadems bier. Over de vergane brouwerij Heulambiek wordt gepraat als over de Titanic. Het bier zelf verdwijnt al vlug uit de circulatie; het is het koude water waarin 37 drenkelingen hun einde vonden. Het schip ligt op de bodem van het dorp, naast het park. Kapitein 'vader' en eerste stuurman 'zoon' laten zich niet meer zien. Woede verdunt zich nu tot opstandige gelatenheid. Op de valreep van augustus wordt in de zaal naast Het Groot Gelijk een benefietavond voor de drenkelin-

gen georganiseerd. Chef-kok Thijs Klinckaert van restaurant Hulaba (voorheen Het Rattenkasteel, van Filip en Patricia) doet de catering. Hij heeft ervaring opgedaan in Amerika en Frankrijk en weet dus als geen ander om te gaan met *comfort food*. Zijn buurman boer Nic, die altijd bier met een ster drinkt (men heeft het in zijn stamcafé Den Eland daardoor over boerbier), assisteert hierbij met producten zo uit de natuur. Ex-opvarenden en stuurlieders aan wal drinken zich na de goede wijnen die geen krans behoeven nog een flink stuk in de kraag. Het Groot Gelijk wordt de Bierkaai. Iedereen krijgt bij wijze van spreken een rugnummer. Er zijn geen beroepen meer, geen posities, geen functies. De lat ligt voor iedereen gelijk. Zeer plat. Een oefening in democratie. Er broeit wat. Heule beeft. Volgen er nog bedrijven?

08 DEFUSIONERING!

Herverkaveling. Met of zonder Kortrijk: de Heulambiek zou toch gezonken zijn. Anno 1977 werd Heule door Kortrijk geannexeerd als deelgemeente. Er waren nog omliggende dorpen die dit lot beschoren waren. Anno 20XX, in de dagen voor de septemberfeesten (altijd meervoud), krijgt iemand een idee. Het idee. Defusionering! En dat een maand voor de gemeenteraadsverkiezingen en de zoveelste Tinekesfeesten op rij! Het is een onzalig idee voor Kortrijk. En een zalig idee voor Heule. Onfeiten zoals de teloorgang van de Heulambiek zullen in de toekomst misschien beter vermeden kunnen worden als we onze eigen baas zijn en onze eigen boontjes doppen. Heule: één front. Zoals omstreeks 1880 ten tijde van de eerste Schoolstrijd Heule de geschiedenisboeken haalde, zo zal men opnieuw alhier voor een primeur zorgen in de vaderlandse historie. En zie: ze laten er geen vlas over groeien. Alle kleuren en gezindten vloeien samen. Er worden krachtige peetvaders aangesproken. Ik, Rembert Anneessens, chroniqueur, verteller, copywriter, stenograaf, griffier, zal van dit alles schriftelijk akte nemen en de wereld kond doen. In een mum van tijd worden duizenden handtekeningen verzameld. Er komt een kieslijst. De populairste BH's figureren boven- en onderaan. De rest duwt en wrikt. Er staan ook enkele ex-Heulambiekers op. De pers heeft er een vette kluif aan. 'Nieuw Nationalisme' kopt een krant. 'Rationalisme' blokt een andere krant. 'Dorps Patriottisme' schreeuwt een derde krant. 'Groot gelijk' bekt die tweede krant, waarvan de hoofdredacteur vaak in Het Groot Gelijk komt. De Varaan, De BoeBoe, De Burgersgilde, Den Eland, De Sloeberaar, Het Groot Gelijk, De Plotse Inval, De Vlas-kop, Krommenaas en de cafetaria's lopen stampvol. Er is weinig tijd, en er moet vlug gedronken worden. De verkiezingen zijn al op 8 oktober. Maar eerst wordt er nog gefeest, zoals elk jaar in september. Heule is het 'Stoten'-dorp bij uit-

stek. Elk jaar weer bedenken individuen of samenzweringen een Stoot, d.w.z. een duidelijk zichtbare ludiek bedoelde grap. Daarover oordeelt dan een geheime jury. De beste Stoot wordt bekroond met een wisselbeker waarin een geldbedrag in munten steekt. Je kunt het zo gek niet bedenken of het is al in Heule gebeurd: valse zebrapaden, een nepherberg die op een nacht tijd verrees (en op bevel van hogerhand prompt weer afgebroken werd), een vliegtuig op een dak, een eigen munteenheid, een militaire coup. Soms haalde een Stoot de voorpagina's van de kranten. Een verontruste minister van Binnenlandse Zaken had al eens – voorbarig – ingegrepen in verband met een straatpaardenkoers en gedreigd dat hij honderd gendarmes zou sturen waarvan de overuren door de oproerkraaiers zelf betaald dienden te worden. De ovenwarme Heulse Partij voor Defusionering wint in september 20XX de prijs voor de beste Stoot. Maar het blijkt menens te zijn. De vroede vaders schrikken.

09 DE HDP

Puntje bij paaltje: de HDP. Er is geen tijd, er is geen geld en er is geen echte campagne, maar toch levert de Heulse Defusionerings Partij uiteindelijk enkele gemeenteraadsleden af in Kortrijk. *Beginner's luck*. Voor schepenen is het nog even wachten: in de Guldensporenstede heeft elke klassieke partij gezorgd voor verruimingskandidaten, die ook veel stemmen halen. Domme kiezers dwepen namelijk met bekendheid, vooral van op tv, die rechthoek van afgrijzen en eenheidsworst. Sommige van die kandidaten komen zelfs even in Kortrijk wonen, allemaal uit angst voor de HDP. Gevraagd naar een reactie bij de Heulse verkozenen, antwoorden die: 'We kijken al uit naar een zetel in de onafhankelijke Heulse gemeenteraad. We zitten hier dus maar voorlopig'. Een van de bekendste HDP'ers, die veruit de meeste stemmen behaalt, is Stanislas Afwas, een alomtegenwoordige ondernemer op het vlak van verzendingen. Hij is voorzitter van Unizo, sponsor van het Heulse Tinekesvuurwerk, stuwende kracht achter het zomercarnaval in Kortrijk en Vredeseilanden en nog honderd dingen meer. Het Belgisch Instituut voor Referenda vindt het zo'n interessante testcase dat het een nationale enquête opzet. 77 percent van de ondervraagden keurt de Heulse zet goed. En wil dat ook zelf wel meemaken, in eigen dorp of stad. Nog voor Nieuwjaar wordt in Heule het oud, vertrouwd huis brouwerij Heulambiek het hoofdkwartier van de allereerste defusioneringspartij in België: de HDP. Ze kraken het leegstaande pand.

10 BALEN

We zeggen en schrijven eind tweede begin derde decennium van de 21ste eeuw. Een en ander ligt nu in gruzelementen. Het kan verkeren. Ik, Rembert Anneessens, moet er geen tekeningetje bij maken, zeker? De vlieger van de HDP is niet opgegaan. De nieuwe partij verbrokkelt door liefdeshistories, huwelijksprikelen en regelmatig drankgebruik. De leegstaande brouwerij wordt door de ratten overgenomen. Weldra verrijst er een nieuwe woonwijk. De burgers van Kortrijk wrijven zich natuurlijk in de handen. Aan het territorium van hun Petit Paris aan de Leie wordt verder niet geknaagd. Zij hebben zich beveiligd met zeven nieuwe overbruggingen. Wij van Het Groot Gelijk trekken ons terug in onze eigen republiek. We likken de wonden die we de laatste jaren opgelopen hebben. Er zitten wel een paar kornuiten tussen die ambities koesterden in verband met de HDP. Die moeten ze nu smoren. Of vervangen door andere. Op onbewaakte ogenblikken – maar welke zijn dat niet? – mompelen ze soms nog iets over onafhankelijkheid ten tijde van de autoloze zondagen. Silicon Valley oppert hardop de gedachte dat dergelijke retro-oprispingen ook beboet moeten worden met vijf euro. *Trop* is te veel; de tijden zijn veranderd. Purl Harbor moet zich inhouden of hij kapt een pint over haar kop. Pallas Athena sust de boel. Het Zwarte Aura stoot zijn pint om omdat Pallas hierbij breedvoerige gebaren tentoonspreidt. Veltekort begint een monoloogje over Europa en de regio's af te steken. Angelsaks lispelt '*shame*'. Leverzwijn zegt twaalfmaal 'Brussel'. De Baron, die van Vlaamse leeuwtes houdt aan weerskanten van zijn soepterrine, mompelt iets over federalisme. Tja, wie heeft hier gelijk? Ik, Anneessens, weet één ding zeker: het zijn niet de tijden die veranderen, maar de mensen die ouder worden.

'Zzoéff!!'

'Wat was dat?'

'Dat? Dat was je leven dat voorbijvloog.'

'O, kan ik er nog één?'

'Sorry makker.'

(naar John Cleese)

11 DIEPE GEDACHTEN

De steenrijke linkshandige Arabier Osama-in-den-Hoge is ook in Het Groot Ge-

lijk nog lange tijd na zijn gewelddadige tenhemelopneming wel vaker het onderwerp van gesprek. Soms hebben we dus nog eens serieuze communicaties. Na een groot debiet aan e-mailmoppen en internethumor wagen we ons aan haarscherpe analyses op wereldformaat.

'Die rijkeluiszoon zat goed in de olie', zegt Alverman. 'Hij had geen buitenverblijf, maar een binnenverblijf onder de grond in Afghanistan'.

'Was het niet Pakistan?'

'Alleszins een Verwegistan.'

'En dan te weten dat het symbool op de Amerikaanse greyhound bussen de Afgaanse windhond is!', merkt Bismark op. Diens jaren van verstand zijn eindelijk aangebroken. We feliciteren hem met zijn opmerking, maar Mister Vandezande zwijgt hierbij in alle talen: hij sleept zich als een soort van te groot en te lui geworden horecacocker door het leven. Onze blikken zeilen even naar zijn vaste plaats op de mat, waar hij gewoonlijk als tocht hond postvat. Pallas Athena aka Spartakut mompelt iets over slapende honden.

'Grm grm', gromt Wolga in plaats van haar huisdier. Daarover zouden we dus beter onze mond houden. Vervolgens filosoferen we over de kwestie waar we zelf onze kamikazevliegtuigen of onze bommen in onze deelgemeente neer zouden laten ploffen. Diverse verzekeringsmaatschappijen en banken komen in aanmerking, omwille van hun lelijkheid.

Enkelen opperen ook: 'De kerk'.

'Het Cultureel Centrum'.

'Hangt er van af wie er dan in zit'.

'De lege brouwerij.'

'Met vader en zoon erin', mompelt Angelsaks aan de linkerkant van zijn mond.

'Als het maar niet op mijn dak is', zegt Wolga. 'Ik ben nog niet binnen. Weet je wat ik ga doen? Ik ga mijn Heilige Rita halen en er een kaars voor branden. Ze komt van de rommelmarkt in Doornik en ze helpt tegen hopeloze gevallen. Ze heeft een heilige puist op haar kop'.

'Wat heeft dat er nu mee te maken, Wolga!?' vraagt De Baron.

'Ze bedoelt dat we zelf de hopeloze gevallen zijn', antwoordt Veltekort in haar plaats.

'Het is tegen de biologische en chemische oorlogsvoering, voila', zegt Wolga, en ze voegt de daad bij het woord. Zo kabbelt onze avond verder, bij het flakkeren van een mariablauwe kaars, in een tijd waar de voorraad vrede alweer eens opgebruikt is. Guido Gezwelle krabbelt zijn honderdste haiku op een bierviltje. Het Zwarte Aura vult een ander viltje met lottogetallen. Prinses ziet er godgenageld mooi uit in dat bewegende oorlogslicht. Als chroniqueur van de lopende gebeurtenissen in Heule zie ik dat onmiddellijk. Opmerkingen van toevallige

klanten over de kaars kosten die avond twee euro.

12 VAN ONS HEENGEAAN

Het kan verkeren. De heilige Rita-met-de-kaars betekent het einde van Het Groot Gelijk en de dood van Mister Vandezande. Het trouwe huisdier sterft dus niet door miltvuur of terrorisme, maar door onoplettendheid en doodgewoon vuur. Een van de hoektanden van Heule is getrokken. *How come?* We waren lang blijven plakken, weer tot aan het krieken van een volgende dag. Rita en de kaars – zo'n knoert van een communiekaars; de eeuwigdurende vlam voor de Onbekende Soldaat – belandden in de loop van de avond, nou: nacht, op een of andere vensterbank. Zet een kaars voor je raam vannacht. Het leek vooralsnog te helpen, want niemand van ons kreeg die avond miltvuur. Eilacie... in het holst van de ochtend – Wolga en Mister Vandezande hadden alleen maar de reguliere, gewoontegetrouwe, geconditioneerde en Pavloviaanse daden verricht, en daarbij de kaars vergeten – vatte het pand vuur. Een vergetelheid. Alcoholvoorraden accelereerden de vlammen (... die in alle kranten 'gretig' werden genoemd). Die luie toechthond bleef erin. Dus: toch geen blijvertje. We hebben nu ook een gebouw tegen de vlakke en een dode te betreuren. Rita-met-de-puist en de maagdenblauwe kaars hebben geen bescherming, maar vernietiging betekend. Tja, het zal maar knetterend bliksemen en krakend donderen en een simpel ratje zal ondertussen de hele omgeving zonder elektriciteit zetten. Rita toch.

13 TERAARDEBESTELLING

Zwijg me over begrafenissen of ik barst in lachen uit. Ik, Rembert Anneessens, weet godgenageld waar ik het over heb. In de middeleeuwen van mijn leven was ik drie jaar lang misdienaar in de dekanale kerk van het vreselijke stadje waar ik toen woonde (koektrommelplaatjes; eierboerpraatjes). De koster lapte me elke week twee à drie teraardebestedingen om te 'dienen'; blijkbaar vond hij dat ik een rouwkop had. En gelachen dat we hebben! Nu, ter zake. Mister Vandezande is dus al via Gods ondoorgrondelijke wegen van deze wereld verdwenen, deze beurse bol in het heelal. Opgebrand, zoals ze zeggen. Beter te branden dan je leven uit te zitten, zeg ik maar. Liever schreeuwen dan vezelen, zeg ik ook soms. M/V zaliger, toch een gedomesticeerd dier, half mens, half toechthond, krijgt van zijn naasten een heus begrafenisritueel. Begrafenisonder-nemer Dirk Bonny van de firma 'Reizen Hiernamaals' ziet er op toe dat alles

goed verloopt. Bij leven was de hond een vurig anticlericaal; bij dood bedenken zijn nabestaanden hem met ampele kerkelijke nazorg. Een bekende paradox. Er wordt gebeden, gezongen, bewierookt, gepredikt, gemeaculpad, gecommunied, uitgedeeld, gedeponereerd, gesmeekt, gezalft, gedronken en gegeten. Wij, de ex-Gelijkhebbers, zouden de apotheose van de onderdeardestopping van onze trouwe viervoeter natuurlijk graag willen 'vieren' in Het Groot Gelijk. Dat kan dus helemaal niet meer. Na de passage op de dierenbegraafplaats (ze laten Mister Vandezande waarachtig in zo'n ouderwets kistje nederdalen) doet zich een schisma voor: de familie (Wolga, haar zussen, haar broers, haar moeder) gaat haars weegs richting de BoeBoe voor de rouwmaaltijd (hier houdt voor ons de aansporing 'Gelieve de familie te volgen' op – dat hebben we goed begrepen). Wij (het Zwarte Aura, Fileepuur, Alverman, de vaste klanten, etc... iedereen is er) begeven ons naar een ruim horecabedrijf in het hart van Kortrijk, namelijk de Saint-Kastard in de schaduw van de Vrouwentoren. Kwestie van niet te veel op te vallen in Heule die dag. Onze namiddagrouwsessie bestaat vooral niet uit vast voedsel, en strekt zich uit totdat de hanen op hun mestvaalten het matineuze gregoriaans weer uit hun strot persen, de volgende ochtend van alweer een verse dag, waarop, god geve het, eens niet iemand ter aarde besteld dient te worden. Zelden hebben we meer innig plezier dan dat halve etmaal. Vreemd. Andermaal een bekende paradox. Maar ik heb u gewaarschuwd: zwijg me over begrafenissen of ik...

Angelsaks: *'We are gathered here today...'*

Ikzelf, Anneessens Rembert: 'Godverdomme, Angelsaks, dat is voor trouwpartijen!'

Angelsaks: 'O, ik verwarde met rouwpartij'.

Veltekort: 'Allebei rosbief!'

14 ROUWKOST/RAUWKOST

Droevig, dronken, bijwijlen hikkend van het lachen, bijwijlen geflambeerd in oplaaiend sentiment, dolen we die nacht met z'n allen nog even rond in de as van Het Groot Gelijk, terugkomend van Kortrijk. De eigenaars van de linten die rond de afgebrande hoektand zijn gespannen, stoppen ook nog even met hun combi. We zitten al ver op de pechstrook van de nacht; reeds wordt in het oosten met wat licht gemorst. Guido Gezwelle en Ramses verzorgen de apologie voor onze nachtelijke activiteit. De sheriffs knikken ernstig – ze zijn ook in vroegere ellendige tijden bij de teraardebestelling van brouwerij Heulambiek aanwezig geweest en leggen begrip aan de dag, nou: nacht. Ons kent ons.

‘Het is te hopen dat Wolga goed verzekerd is.’

‘Ja, want ik denk niet dat ze al binnen is.’

‘Ze heeft vandaag tenminste rauwkost gegeten.’

‘Eh?’

‘Met een au of een ou, maakt niet uit.’

‘Ha ha ha!’

‘Maak het niet te bont’, zegt de hoofdsheriff. ‘Het uur is gevorderd en er hangt hier zo’n scherp alcoholisch luchtje... Eén lucifer en de hele zwik gaat weer in de fik, als dat al mogelijk zou zijn, ha ha’.

‘Ha ha’, beamen Gezwelle en Ramses. De wetsdienaars zitten duidelijk op onze golflengte.

‘En van waar komen jullie eigenlijk? Het is al over vieren’.

‘Van de Kastard in Kortrijk’.

‘Waren ze zo laat nog open?’

‘Nu zijn ze toe’.

‘Allez, ga nu maar allemaal vlug naar huis’.

‘Ja, er is hier niets meer te zien, hé’.

‘Nee’.

De combi verdwijnt langzaam, met treurige achterlichten. Iedereen van onze Gelijkebbers-bende plukt nog een stukje verbrand onroerend goed mee als aandenken. We vormen een afscheidskring, de armen om elkaars schouders geslagen, maar er komt geen zinnig woord meer uit. Alverman probeert iets Gregoriaans te zingen, maar dat lukt niet. Het eindtafereel uit Babettes Feast is vrolijker en luidruchtiger. Smalle Geboorte bezoedelt nog met zijn stuk houtskool het begrafenistextiel van Silicon Valley, natuurlijk ter hoogte van de feiten: haar joekels.

‘Godverdomme, man!’ kijft Ruth, en dat betreft de laatste mededeling. Allen spoeden zich huiswaarts, of naar waar het op lijkt. Adieu Het Groot Gelijk, goodbye Mister Vandezande, *blame it on* Osama-in-den-Hoge.

15 CRISIS

We tuimelen in een vacuüm. Niet dat we elkaar zo graag zagen, maar: we zien elkaar nu minder en minder. Als we al gaan stappen, zitten we verspreid over de BoeBoe, De Varaan of Den Eland. En dat gebeurt in schijfjes en schuifjes en stukjes en brokjes. Pas dan besef je dat je elkaar mist. Vaak voelen we ontstentenis en ontbreken:

‘Godver, waar is Purl Harbor?’

'Het is lang geleden dat we Flesh Back nog zagen'.

'Waar hangt Prinses uit?'

'Zou Marlino nog leven?'

'Angelsaks is zeker weer op weg naar Calais?'

'Alverman nog gezien de laatste tijd?'

'Ik zou geld geven om... '

'Heb je dat gehoord van Anneessens?'

We oefenen ook zeer uiteenlopende beroepen uit, zoals daar zijn: oesterwerknemer, grootkeuken vaatwasser, postvrouw, advocaat, golfballenraper, cultuurwerker, landmeter, cartoonist, onderwijzeres, huisarts, decorateur, groenteteboer... We lijken verspreid te raken. De Plotse Inval, De Varaan, Den Eland en de cafetaria's De Vlam en De Genster varen er wel bij. Het geblakerde puin van Het Groot Gelijk wordt geruimd. En zoals sommige zwammen op één nacht verschijnen, zo verrijst alras een zoveelste bankgebouw op de plek. Nu twijfelen we alleszins niet langer meer over waar we ooit ons kamikazevliegtuig inclusief bom naartoe zullen sturen. Met het eerstvolgend oudjaar proberen we in het zaaltje boven De Varaan met z'n allen het afgelopen jaar de nek om te wringen en het ovenwarme jaar in te drinken. Dat lukt maar voor vijftig procent, omdat de helft van de Gelijkhebbers er niet is. Veltekort brengt het res-tant van de Vikinghelm mee; hij heeft het verkoolde ding uit het puin opgeduid. We proberen er champagne uit te slurpen, maar die smaakt naar as. Er is ook een gat in. Rond drie uur 's ochtends verlaten we het feestpand om poolshoogte te nemen in enkele andere etablissementen in de deelgemeente Heule. Het Titanicgevoel kunnen we echter niet van ons afschudden. Iemand gewaagt zelfs even van Pompeï (... waarop iemand anders opmerkt dat we deze metafoor eigenlijk gewoonlijk voor Kortrijk gebruiken). Alles lijkt ten dode opgeschreven: brouwerij Heulambiek is op de fles gegaan, op de plek van Het Grote Gelijk zullen weldra kasbons verhandeld worden, we hebben een dood beest te betreuren, en de helft van onze kompanen is er niet bij. Moet er niet dringend wat aan de hand zijn?

16 PLAN

Dagelijksheid kan charmes hebben. Maar het gewone kan ook dodelijk zijn. Doodgewoon. We hebben dringend een conclaaf nodig. Apart drinken levert niets op. Gensters en vonken doven te rap uit waar slechts twee of drie van de oud-Gelijkhebbers in ons midden zijn. Ik, Rembert Anneessens, voel me geroepen daar iets aan te doen. Uitgesloten zijn (mijn volk kennende): kaartavonden,

culturele uitstapjes, groepsreizen, barbecuefestijnen, zelfs fuiven. Onze gemiddelde leeftijd bedraagt 42,8 jaar. Ik voel ons uit elkaar groeien. Landerigheid, ja: eilanderigheid ligt op de loer. Zoals we ooit een veelkoppig monster waren met eenzelfde gulzig lijf, zo beginnen we nu op een rattenkoning te gelijken, waarvan alleen de staarten nog in elkaar verstrengeld zijn. Na rijp beraad met mezelf kom ik tot de conclusie dat we weer aan een vaste biotoop toe zijn. Een schuilplaats, een drankhonk, een herberg, een kwakhuis, een drenkplaats.

Refugium! Sanctuary!

O Anneessens, gij duivelse feniks!!

17 QUEESTE

En alleen zwerf ik, en van geen mens gestoord, vele dagen en lange nachten, in de Guldensporenstede Kortrijk, door Conscience ook genoemd: Darlingen. (Hoewel bij metend rekenden en rekenend metenden, barbaren wat fictie betreft, daar twijfel over bestaat: is Darlingen wel degelijk Kortrijk? Is het misschien Dendermonde?) Zal de Leie mij verleiden? Ik ben min of meer op zoek naar een nieuwe biotoop voor de Gelijkhebbers. Dat is makkelijk en moeilijk. Eerst makkelijk: door jarenlange eindeloze openbare werken en torenhoge stadsbelastingen hebben zich alom leegloop en leegstand voorgedaan. Pompei! Nu moeilijk: het is een heksentoer om nog levende zielen te ontmoeten waarmee te onderhandelen valt. Kortrijk, eens nijvere stad aan The Golden River, de Leie, ooit in zijn sas met het vlas, zodat sommige cowboys het hadden over 'Texas', is na een hoopgevende renaissance van tien jaar nu op sterven na dood, terwijl de verbrede Leie in plaats van slagader, traankanaal is geworden. Roemrijke drenkplaatsen sluiten hun deuren. Winkelstraten worden donkere loopgraven. TE KOOP! TE HUUR! OVER TE NEMEN! De lampen doven. De lichten gaan uit. En in deze duistere tijden zwerf ik, Anneessens, rond in dit Petit Paris, waar ooit op kleine schaal licht en liefde heersten. Geen enkele van de overgebleven drankslijterijen komt in aanmerking voor een permanente reünie van onze Gelijkhebbers-bende. Evenmin zie ik het zitten om zelf de tap in handen te nemen in een nieuwbakken bedrijf, hoe groot ook de behoefte aan een bruine kroeg is. Ik dool drie maanden dronken rond en nog komt er geen oplossing uit de bus. Ondertussen ben ik, Anneessens, ook een en al zorg en bekommernis voor mijn gezin, mijn werkveld, mijn thuisfront en mijn literaire carrière. Laat dat duidelijk zijn. Ik sta zelfs op een nacht even oog in oog met Tineke van Heule op Heule-Platse. Waarschijnlijk ben ik niet ver van mijn thuisfront.

18 MENEER DANNY

En zie. Zoek iets, en je vindt het niet. Vind iets, en je hebt er godgenageld niet naar gezocht. Of je hebt het niet nodig. Op een stomme maandagavond, het regent mottig, sta ik op de grens van Heule en Kortrijk aan de toog in taverne Red Rum (voor de knappe koppen onder u: een half palindroom) enkele boka-len bier te hijsen. De Red Rum is stilaan een museum geworden van alle dissidente nachtuilen: door sluitingen en faillissementen alom spoelen die hier noodgedwongen aan. Een kleine greep uit de collectie: avondmensen, nachtbrakers, gezondheidsfreaks op de terugweg naar huis, gebuisde filosofen die ooit gestraald werden in hun eerste kandidatuur, boekhouders die de boeken neergelegd hebben, dichters die hun alliteraties in eigen beheer bekostigen, typen die zeggen dat ze Bukowski lezen, bejaarde babyboomers, midlifers die met Stonehenge en The Stones (een groep) zijn opgegroeid, etc... Paulette, een engel op leeftijd, runt de zaak. Het betere bier dat ik tot me neem, namelijk blonde Leffe (de dichters Herman Coninx en Luuk Truwant en de Blankenbergse thrillerauteur Peter Hespe hebben al een tijdlang het monopolie over die andere schrijversnectar, Duvel), zoekt zich een weg in al de vertakkingen van mijn lijf, tot in de Tora Bora van mijn tenen. Dan komt klokslag 23:16 meneer Danny binnen. Meneer Danny: 44 jaar, waarvan een twaalftal in Verzekerde Bewaring wegens zowel het hebben, het verspreiden als het verschepen van bewustzijnsverruimende maar somtijds ook bedwelmende wiet. Meneer Danny: vrijgezel met vrouwen, onduidelijke stek op zowel de arbeidsmarkt als wat woonachtigheid betreft, net niet dandy, 'proper' dus, eenmaal in de veertien dagen naar de koude kapper, niet dom, de slimmere versie van Barbie Ken, kameleon-tisch talent om zich nergens zijn aura af te laten pakken, met name niet tussen gemotoriseerd lederen bewustzijn, niet bij *white pride*, niet in de vierde wereld, niet onder intelligentsia. Volheid, leegheid, ledigheid: je kan, kortom, niet om meneer Danny heen. *Inside information on a need-to-know-basis*: vanuit zijn geslacht vertakt zich een getatoeëerde klimopplant tot over zijn borst, onderweg bewoond door een draak. Dit kunstwerk is reeds door menige vrouw van zeer dichtbij aanschouwd.

19 WODKA-ACTIE

'Ha, die Danny! Long time, no see'.

'Ah, Anneessens. Spreek jij nu ook al Frans?'

‘Dit is Courtrai tonight, hé. En hoe gaat het met je?’

‘Dat verklap ik je niet, anders ga je zelf’.

‘Ha ha Danny’.

Ik bied meneer Danny prompt een glas aan, terwijl hij zelf even de pikorde in taverne Red Rum opneemt. Af en toe knikt hij, of wuift hij even in het rond. Hij heeft net onder zijn kin iets Texaans om zijn hemdboord hangen, daar waar bij sommigen een strik zit, of waar de opknoping middels een das zich voordoet. Het lijkt wel een medaille. Verder is hij gehuld in een pakje met krijtjesstrepen.

‘En, Anneessens, vertel eens?’

‘Iets gewonnen, Danny? De 100 meter vlinderslag?’

Ik knik naar zijn vreemd siervoorwerp. Hij snapt het niet. Hij kapt zijn glas met één hink-stap-slok tegen zijn ruggengraat en commandeert onmiddellijk twee verse verversingen. Paulette knikt begrijpend.

‘Wel’, steek ik opnieuw van wal, terwijl ik mijn nieuwe blonde Leffe nader tot mij schuif.

‘Weet je dat ik al drie weken op vrije voeten ben, Anneessens?’ onderbreekt meneer Danny. ‘Parool, weet je wel’.

‘Ah, goed hé, Danny’.

‘Ja ja’.

Even vliegen ons beider gedachten uit naar een container Shetlandpulls waar-tussen zich wat bewustzijnsverruimend spul bevond. Pech voor Danny; roos voor de eenheidspolitie. Dit alles speelde zich af te Jabbeke en te Zeebrugge. Waar is de tijd.

‘Allez zeg’.

Meneer Danny hijst zijn bevrijde lijf op een barkruk en dimt zijn stem.

‘Als je je kop uitsteekt, Anneessens, slaan ze erop. Eerlijk geld verdienen zit er niet meer in. Daarom: het volgende. Maar... het blijft onder ons, hé’.

‘Nee, ja’, schud en knik ik. Dan neemt meneer Danny me in vertrouwen betreffende het rappe bijeengraaien van *easy money*. Ik hoor enkele kassa’s rinkelen in verband met mijn plan om voor vervanging te zorgen voor Het Grote Gelijk. Ben ik klokslag 23:16 nog een geïnteresseerd toehoorder, dan word ik omstreeks het middernachtelijke uur medeplichtige. We zullen wodka naar Zuid-Afrika overhevelen, te weten: een flink debiet. Er is zwaar vraag naar.

20 LEFFAARDS

Het zit zo. Toen meneer Danny vroeger af en toe op vrije voeten was, ontmoeten we elkaar soms, met vele anderen, in de landelijke herberg Den Uytkant in de Westhoek van West-Vlaanderen, zo’n veertig kilometer bezijden Darlingen-

Kortrijk-Petit Paris. Den Uytkant was een tijdlang *a place to be*. Iedereen uit het Texas van Vlaanderen trok er geregeld op uit naar Jules en Maria in Den Uytkant. Je kon er vreten en zuipen op zijn landelijks, zoals op oude schilderijen. Jules, gepensioneerde boer en oud-koetsier aan de kust, hield er met zijn volslanke Maria een landelijke taverne draaiende die begon met ribbetjes en Picon en uitdijde tot everzwijnragout, mosselen, zeevruchtenfestijnen, streekbiergelegagen, wijnproeverijen, etc... Jules had door zijn vroegere activiteiten contacten in Engeland en Frankrijk. Den Uytkant lag daar ook tussenin: met een oog loerend naar het noorden, met zijn kont tegen het zuiden aangeschurkt. Jules hield, tegen betaling, een oogje in het zeil voor tientallen sluikstokers uit de omgeving. Er kwam namelijk veel volk over zijn dorpel. Zo kwam hij veel te weten. En wat meer was: Jules verstond de kunst exacte kopieën te brouwen van de meest bekende kleurloze sterke dranken ter wereld. Nummer één op de lijst: wodka. Minder gegeerd, maar toch mogelijk op verzoek: gin, het huisdrankje van de Queen Mum. Als ex-landbouwer, ex-koetsier en bij leven en welzijn horecabaas, was Jules dus de aangewezen man voor een en ander. Vandaar.

‘Godver,’ zegt meneer Danny, ‘godver, Anneessens, jij kent die vent zo goed, en al zolang, en alles is er: de vraag, het transport, de veiligheid, geen probleem allemaal, ik heb mijn contacten, maar ik zoek wel nog iemand die het product kan leveren, versta je. Het gaat over twintigduizend liter wodka. Er is vraag naar in Suid-Afrika. Je weet dat ik daar geweest ben. Jules kan voor die twintigduizend zorgen. Dertig percent voor mij, zestig voor hem, eh... *are you in?* Jij kent hem nog een stuk beter. Voor wat hoort wat. Spreken we eens af in Den Uytkant? Laat er geen vlas over groeien, ha ha. Twintigduizend liter kleurloosheid door Jules gefabriceerd – moet mogelijk zijn, met de hulp van al zijn sluikstokers – levert ons eenentwintigduizend euro op, te verdelen natuurlijk, zoals hierboven vermeld. Er zitten een paar percenten voor jou in. De rest regel ik wel. Hoe minder iedereen van mekaar weet, hoe beter’.

‘Maar ga ik dan ook niet in de bak vliegen, Danny? Jij bent al vier keer tegen de lamp gelopen’.

‘Deze keer is er geen speld tussen te krijgen’.

‘Eigenlijk zoek ik wel gereed geld om hier ergens in de stad een drenkplaats te installeren’, beken ik. En dan doe ik in korte bewoordingen, mij zo kenmerkend, het verhaal van Het Grote Gelijk.

‘Die godverse Osama!’ is de eerste reactie van meneer Danny. ‘Als die baardaap de grootste torens ter wereld mag omblazen, mogen wij toch ook zeker eens wat initiatief nemen in verband met de vrijemarkteconomie!?’

‘Ja’, knik ik, verbaasd over deze lange zin waaruit inzicht blijkt, en ik wenk naar Paulette om nog twee blonde Leffes, want meneer Danny is ondertussen ook

op dat godengoe'dje overgeschakeld. Hoog in de versnelling drinken we daarna nog enkele blonde Leffes.

21 TOTSIENS

Ondertussen, de tijd zit niet stil, gebeuren de gebruikelijke zaken in de omgeving. Een bijna bejaarde macho wapenhandelaar schiet zijn lief door het hoofd in een museum. Op vrije voeten mocht hij graag in de kaffaten met zijn lul paraderen. Hier en daar is er door het slechte weer ook een opstoot van kerkhofbotten, de beroemde tekst hardmakend die prijkt op de toren in Diksmuide, hoofdstad van het IJzertijdperk: 'Hier liggen...'. Op de Kuurnse renbaan lopen de paarden als vanouds voor hun leven: *time is money*. Menselijke *midlifers* lopen dan weer geheel vrijblijvend halve marathons om van zichzelf en hun vrouwspersoon weg te vluchten, maar uiteindelijk komen ze toch zichzelf weer tegen, want de aardbol is rond. Hun vrouwen knippen grinnikend hun paardenstaarten af en gebruiken Bad Pritt als glijmiddel. Een kraan tuimelt op een moskee om. Gewetenloos leidt iedereen, *elckerlyc, everyone, tout le monde, eltse-nien*, eenieder zijn leven van vergetelheid, want het geheugen is de zeef van het geweten. Of is het geweten de zeef voor het geheugen? Soms raak ik er ook niet meer uit. We zullen het ooit geweten hebben. De oorlogsmisdadigers in Den Haag worden er alleszins niet door gehinderd. Ik, Anneessens, herhaal het nog eens: het zijn niet de tijden die veranderen, maar de mensen die ouder worden. Logische volgende fase in mijn Avonturen op deze Aardkloot is dat ik nooit meer iets hoor over de plannen van meneer Danny. Zwart stof is erover nedergedaald. Wel verneem ik nog iets over meneer Danny zelf, maar dat is volstrekt oninteressant, want het betreft een verse bijslaap. Zij schijnt er warmpjes in te zitten. Ook krijgt hij een erge vorm van hepatitis, spartelt erdoorheen en verdwijnt daarna in de magere anonimiteit. Wodka? Voer voor Russen. *Easy money? Time is on my side*. En Suid-Afrika blijft een mooi maar vooral ver land, bungelend aan de onderkant van het donkere continent. En ze gebruiken er de dubbele ontkenning. *Net in één ding is sy verbeelding nie sterk genoeg nie*.

22 LIEFDE IN TIJDEN VAN TEGENSLAG

Ooit de Titanic... nu de Heulambiek... Het Groot Gelijk... de Defusioneringspartij... de Grote Wodka-Actie... In plaats van laaiende zonnen in blauwe luchten

zijn het donderwolken met rouwranden geweest. Spartakut gewaagt zelfs van 'ongewenste zwangerschappen' en 'de grote drooglegging', wanneer we eens op een troostavond in drankhonk Saint-Kastard in de schaduw van de Vrouwentoren onze twee koppen bij elkaar steken.

'Godver, het lijkt er wel op, hé, Pallas Athena', beaam ik.

(Automatisch voel ik ook aan dat onze oude aanspreekvormen afgedaan hebben. Ik benoem haar voluit).

'Jij hebt nog een menage, Anneessens, en een beroep, en je schrijft nog ook'.

'Tussen het drinken door, ja: overgegeven en toegegeven. 000-42823XX-00'.

'Hé?'

'Ons gezamenlijk gironummer, van al de oud-Gelijkhebbers: drie nullen zoals iedereen/gemiddelde leeftijd 42 komma 8/gemiddeld aantal elementen nageslacht 2 komma 3/Anno Domini XX/tea for two/amen en uit'.

'Ja, en ik dan?'

'Liefde is in grote mate je deel, o Athena. Als ze al eens hun rug naar jou keren, is dat omdat ze er ogen in hebben, of vlak nadat ze... Ze krijgen nooit genoeg van jou. Jij bent Dietrich, Piaff, Faithfull, Rampling,... eh... alle katachtigen onder de niet-mannen. Het is maar dat ik je zo goed ken, of ik... '.

'Wat zou je dan wel doen, Anneessens? Hé?'

'Jou moedernaakt en poedelziel... '.

'... maar als ik nu eens op vrouwen val!?' onderbreekt Spartakut ruw.

'Ugh!' doe ik, een spreekwolkje met een rouwrandje.

Dat is ongeveer onze laatste beduidende woordenwisseling, want haar tandarts komt binnen in drinkplaats Saint-Kastard en wees gerust: als er in Kortrijk in een of ander horecabedrijfje een beoefenaar van een van de vrije beroepen opduikt, verandert op slag de pikorde. Zelfs bij een entree van onze vriend Bismark, veelvuldig gesjeesd kaderlid, kan een zweem van ontzag niet worden ontkend. Ik, Anneessens, beroep nu niet ter zake doend, toch ietwat gekend als pennenridder, kan in de horecasector alleen maar wat aura bekomen door bijvoorbeeld eens twee woorden met elkaar te doen rijmen. Achterklap, weet je wel. Terwijl tandarts Knabbelaer zich over Pallas Spartakut Athena ontfermt, welt de gedachte in mij op te emigreren, voorgoed te emigreren. Reeds ejaculeert ergens een Titanic een stoompluim en krult een kapitein zijn snorrebaarden ten oosten en ten westen van zich op. Ik voel me ontheemd.

23 WORDT VERVOLGD

Anonimiteit. Doelbewuste, zinledige, overbodige, zelfgekozen, onzichtbare, volgehouden, gecultiveerde, deugddoende anonimiteit. Antwoord op en conclusie na jaren queeste. Accolade die alles omarmt. Wel gewikt en goed gewogen lot van de kroniekschrijver. Geworfenheit, bestemming, modus, curriculum. N.N., schrijver dezes, jazes. Op z'n middeleeuws verdwijnen. Bestaat zo'n denktank? Ku-Klux-Klankappen? Communismo-nederigheid? Atoomnulliteit? Numerologica? Gangesbesef? Rugnummers? Pessoa? Iedereen beroemd? Huysmans? Zonder licht geen kleuren? Nijnski? Samizdat? Samizdat! Een chronische kroniek! Maar waar te beginnen? En te eindigen? Spreek ik duistere taal? Heb ik gehakkeld? Zo word ik, Anneessens, goed gek. Ik begin in zeven eeuwen tegelijk te leven. Ik brand een kaars en mijn brein vliegt in brand. De mensen herkennen me steeds minder. 000-0000000-00. Tot hier strekt mijn verslag van een normale gekte. Ik moet abrupt eindigen. Ze zijn er: ik hoor geklop. Nee, het zijn niet de tijden die veranderen. Wordt vervolgd.

24 VERVOLG

Langzaam maar vlug lijft de tijd me in het leger van de ietwat gerimpelden in. Ik begin net als anderen op een verkreukelde krant te gelijken. In de loop van het zoveelste WK-voetbal (of is het EK-voetbal? Mij een zorg!) word ik uit de rustgevende inrichting De Brede Veertien te Rollegem (ook een satellietstaatje van Kortrijk) ontslagen, na een kuur van biergist, knoflook, structuur, blauwe besen, nicotineverbod en veel andere dingen niet doen. Na mijn reis naar de diepte – ik vergelijk het graag met een geestelijke coma – is een andere Anneessens geboren. Die zorgt voor de nodige rimpelloosheid aan de periferie van het bestaan. Zo ontferm ik me met bijna beschamend plezier over mijn postnucleair gezin (vrouw, enkele pubers) en mijn beroep (zelfstandig tekstontwerper). Ik verken Guldensporenstede Kortrijk en zie een opgefriste stad, waardoorheen de Leie niet langer als een donker vreemd voorwerp stroomt. Ik groet weer mensen. Ik herken mijn oude moeder weer wanneer ik haar op straat voorbijloop. Ik help een mens met beperkingen een zebepad over. Ik hernieuw mijn abonnement op het krantje van Tandartsen Zonder Grenzen. En dan opent, op de hoek van de onvermijdelijke Stijn Streuvelsstraat die elke gemeente rijk is, ook Heule, Wolga wel weer een kroeg zeker!? Het Grootste Gelijk is geboren! En dat zonder iemand iets te zeggen. Ze is me voor geweest.

25 HET GROOTSTE GELIJK

Voorwaar, zie: op een goeie dag gaat het echt open. Was de finissage van Het Groot Gelijk vurig, dan is de vernissage van Het Grootste Gelijk vochtig. We zijn natuurlijk allemaal een maand ervoor al uitgenodigd, alle oud-Gelijkhebbers, maar het blijft toch een volstrekte surprise. Het nieuwe Gelijk blijkt tevens volgestouwd te zijn met twee hobby's van Wolga: een collectie verkeerde lieveheren plus een collectie lezende beeldjes. De verkeerde lieveheren hangen allemaal aan hun kruis met hun hoofd naar links hellend, met aandacht voor de donkere kant, luisterend naar het alibi van de slechte moordenaar. De lezende figuren, zittend, staand en liggend, zijn volgens Prinses verdiept in de Kama Sutra, Mein Kampf, Markies de Sade, Henry Miller's Rozenkruisiging, de dagboeken van Léautaud en Oscar Wilde's Teleny. Ze weet voorwaar haar fantasieën te kiezen. Ooit las Wolga zich zelf suf, maar ze stopte daarmee toen de Vlaamse literatuur ingepalmd werd door middenstanders, tafelspringers en overspannen performers. Nu heeft ze dus weer een echt café: Het Groot Gelijk is herrezen, en is nu Grootst geworden, en wel op de hoek van de Heulse Stijn Streuvelslaan! Diverse delegaties van andere drinkplaatsen komen die avond even snuiven. Ikzelf, Anneessens, koop ter gelegenheid van haar *opening night* een bos blauwe rozen waar ze drie dagen lang moet van niezen. We delen namelijk ons talent voor hooikoorts, het hele jaar door. De Gelijkhebbers hebben nu eindelijk weer een drinkplaats. Die eerste avond houden we één minuut stilte klokslag 23:16, ter nagedachtenis aan de arme Mister Vandezande.

26 VOORSPOED

Het zit me mee. In die tijd rijf ik een grote copywritingopdracht binnen van de belangrijkste Porsche-dealer in deze lage streek. Het Zwarte Aura, de eerste Gelijkhebber die ik tegenkom na dat heuglijke nieuws, vind dat ik geen Porsche-kop heb.

'Wat je zegt, ben je zelf' repliceer ik.

Het Zwarte Aura (in het werkelijke leven gaat hij gebukt onder de eigenaam 'Johan') is de grootste en de rijkste loser uit onze bende. Hij is nota bene vrijwel ook de enige die zich zo'n Porsche zou kunnen veroorloven, zo'n donkerkleurig lelijk linkerrijvakbeest. Nu, die doemdenker, zoon van een veevoedergigant, heeft altijd op alles en nog wat een aanmerking. Hij heeft de tijd om daarover te prakkezeren, want hij voert geen klap uit. Ter zake: Porsche. Geruime tijd vertoef ik dus beroepshalve in bemiddeld gezelschap. Uit eten met dealer Rudy

M. in Huyze Coq-au-Vin bijvoorbeeld. Ik, Anneessens, vraag me ondertussen ook ononderbroken af wat voor teksten ik in 's hemelsnaam zal ontwerpen ter gelegenheid van de heropening van de vernieuwde Porsche-gebouwen. Als Kortrijk al uit cowboys en indianen bestaat, dan ben ik wis en drie meer een In-De-Bergen-Rollende-Donder dan een Stinky One-Eyed Fast Wild Bill. Maar mijn Porsche-kop vindt het op den duur wel. Bij een portie niertjes en enkele flessen donkerrode wijn ten Huyze van Franky Decock van Coq-au-Vin wellen de woorden en de teksten zo in me op. Ik heb het al gezegd en geschreven: ik kweek mijn aura in de horecasector vooral door woorden op een speciale manier te parkeren. Niemand kan dat beter dan ik, Rembert Anneessens, koppie-koppie.

27 TEST, TEST

'Anneessens, jij die godver break na break tot op de draad verslijt: wat deed jij godgenageld in die Porsche gisteren in de Rijselstraat?'

'Een testrit, Veltekort, een test-rit. Dat is een samenstelling. Ken je dat?'

'Ik wel', beaamt De Baron. 'Je gaat toch geen Porsche kopen zeker?'

'Men weet nooit. En begin a.u.b. niet over spek en bek en zo hé!'

'Zul je dan nog tegen ons babbelen?' vroeg Guido Gezwelle.

'Met een pint op praat ik zelfs tegen een hond met een hoedje. Dat is een alliteratie ofwel stafrijm. Ken je dat?'

'Ik wel', knikt De Baron.

Gezwelle knikt ook en slikt luidruchtig. Zijn adamsappel gaat op en neer als een lift.

'Gezondheid Guido,' zegt Flesh Back, 'maar we zijn niet geïnteresseerd in wat er zich in de dieptes van uw keelgat afspeelt'.

'Nee gasten: ik heb een soort reclameopdracht gekregen van de Porsche-garage', deel ik mee.

'Big deal?'

'Bah ja'.

'Geef mij maar een Saab. Inktzwart'.

'Voor mij nog een blonde Leffe, Wolga'.

'Ha ha!'

Het is de derde dag dat Het Grootste Gelijk open is. We hebben onze bron weergevonden. Het thuisfront kan weer ongerust de adem inhouden. Ja, we zijn als het ware aan het herbronnen, zoals die halfzachte baardaap Ramses het op een bepaald moment paaps uitdrukt. Fileepuur en Leverzwijn, twee stugge godontkenners, geven er hem bijna een pak rammel voor. Ik trakteer diverse

rondjes op mijn Porsche-deal. Buiten staat mijn zoveelste jamaïcablauwe Opel Vectra lelijk te wezen. Het wordt stilaan tijd om me een Skoda aan te schaffen in garage Willie Marie. De helft van Heule rijdt in krachtige Skoda's, die ook de dienst uitmaken in de Ronde van Frankrijk en die van Spanje. Het scheelt geen haar of ik bel rond het middernachtelijke uur straalbezopen naar concessiehouder Rudy om een inktzwarte Porsche te bestellen. Ja, voorwaar: ik, Anneessens, ben weer uitdrukkelijk aanwezig in deze verdomhoek van de aardkloot. Ze kunnen er niet naast kijken. Ik tik weer met het echte leven aan. Ik was een *underdog* en word nu een *upperdog*. De gebeurtenissen volgen elkaar snel op; vaak is de tijd rijp. Ook andere zaken zijn rijp, zoals daar zijn: de joekels van Silicon Valley. Die nacht beland ik met Ruth in haar auto. We hebben een diepgaand gesprek. Ze is ladderzat en beweert dat haar stuurwiel gestolen is en dat iemand het wil verkopen aan een linksrijdende Brit. Dat klopt niet: we zitten, nou: hangen, liggen, op de achterbank. Het wordt een testrit over verdragingsbulten.

28 FEESTJE

Ik excuseer me bij voorbaat voor de woordspeling: als *upperdog* is het natuurlijk uitkijken geblazen zelf geen *uppercut* te moeten incasseren. De bomen, de wind: weet je wel. Over dat nachtelijke achterbankgedoe zwijgt Ruth (S.V.) verder als het graf. Ik neem me ook voor me nimmermeer met 'Zeg, Silicon Valley' tot haar te wenden. Ruth, *just* Ruth. Overigens: ze was primo zo lazarus geweest dat ze zich niks meer herinnert en secundo zou niemand van ons iemand anders uit de los-vaste groep een gemene loer draaien ten opzichte van de anderen. (*'I apologize for this overloaded sentence'*, zou Marc Twain zeggen in een film over zijn leven). Tja, een fikse optater, om de draad maar weer op te nemen, krijg je gewoonlijk als alles pico bello gaat. Als je de indruk hebt dat je zelf tot de werkelijkheid staat zoals een mes tot koelkastsmeebare Dixmuudsche boerenboter. Ik kijk dus wel uit, hou me verder behoorlijk gedeisd en kwijt me naar behoren van mijn taken. Meer dan ooit kan mijn nageslacht op mijn welwillende belangstelling rekenen. Mijn wettelijk geregelde vrouw omring ik met gepaste aandacht. Anneessens: renaissancist en biedermeier! Je moet het maar kunnen combineren. Mijn 47ste gedenkdag in Het Grootste Gelijk wordt een waar festijn van aanwezigheid. Een inventaris (lijstjes weerspiegelen iemands ziel, het moet daarom geen eindejaar zijn): Het Zwarte Aura, Ruth (voorheen dus Silicon etc...), Pallas Athena (ex-Spartakut), Flesh Back (geen genade!), Guido Gezwelle, Ramses, Bismark, Smalle Geboorte, Poeter Sete, Alverman, De Baron, Prinses, Wolga (*of course*), Veltekort, Leverzwijn, Fileepuur,

Angelsaks, Marlino, Purl Harbor en de rest van de maten... makkers... mafketels, satellieten van ons onuitgesproken genootschap in de naam van de liefde, de dood en de drank, amen. Bij ontstentenis aan Mister Vandezande zingen we klokslag 23:16 het Deense volkslied, gevolgd door hevig collectief gejang, een partituur van ongecomponeerde noten. De volgende dag loopt Alverman met drie blauwe ogen rond. Zijn *street credibility* wordt er flink door geüpdatet. Wie wil er nu geen blauwe ogen onder een afdak van blond haar? Nooit echter heeft iemand van ons kunnen achterhalen hoe dat gekomen is. Dat is een van de vele geheimen van Heule.

29 PLAN B

Na twee maanden hebben we eindelijk nog eens een plan (ik, Anneessens, Smalle Geboorte en Purl Harbor). We houden een geheime vergadering met een trio Gelijkhebbers in de Saint-Kastard in Kortrijk. Onderwerp: de nieuwe hoektand van Heule, het kaffaat van Wolga. We willen een Heulse Stoot doen. Zomaar, midden in het burgerlijke jaar. Zodat niemand het als een Stoot zal interpreteren. We zullen Het Grootste Gelijk paginagroot TE KOOP stellen in Tinkke, het tweewekelijkse advertentieblad dat gratis in de gemeente wordt gebust. De voorpagina graag! Reeds jaren wemelt het blaadje van de saaie aankondigingen: de AA, Optiek PLUS!, juwelen Baerdemaecker, lingerie Christiane, de zitpenningdagen van een politieker met zijn doodskop erbij, de vermoeide slogan "t Is altijd iets te doen in De Burgersgilde'... en nog meer van dat dodelijk vervelende fraais. We gaan dus naar drukkerij Verschaeve, kopen de voorpagina van het eerstvolgende nummer (we leggen met z'n drieën samen daarvoor) en leveren een dag later de kopij: een foto van Het Grootste Gelijk plus tekst. De kop luidt: TE KOOP WEGENS GEMAAKT FORTUIN. De rest is zever à la *'gefrequentieerd door politiciers met kiespijn, met zicht op friet, de helpt in 't zwart'*, etc...

Wolga schrikt zich bij verschijnen een hoedje, maar na twee, drie telefoontjes met ons speelt ze het spel mee. Ze afficheert op al haar ramen oranje stroken: TE KOOP, met de telefoonnummers van de daders erbij. En zie: het aas werkt. Ze bijten. Er wordt niet gebeld. Maar wat er wel gebeurt: om de haverklap daagt een of andere Kortrijkse cafébaas op om poolshoogte te nemen. Het Grootste Gelijk draait namelijk op volle toeren, is goed gelegen en heeft al vlug bekendheid gekregen. Op dat vlak valt er op Heuls grondgebied goed geld te verdienen. De brand in Het Groot Gelijk heeft ook eeuwige sympathie veroorzaakt. Even strijken de gieren neer op het door ons opgezette exquisite kadaver.

Wolga laat ze wat met getalletjes en cijfertjes goochelen en doet ze dan onze richting uit kijken. Dan weten ze genoeg. Als sommige ogen kogels waren... Dat spel duurt een week; dan zijn we uitverkocht van aaseters. We kaderen de voorpagina van het prachtblad Tineke in en hangen die als een trofee aan de muur, naast een schietlap die de vorm van een verkeerde lieveheer heeft. Wel breidt zich het legertje van onze vijanden hier en daar uit. Maar hoe meer vijanden je hebt, hoe interessanter je bent.

Dit alles speelt zich af ten tijde van de zoveelste Tinekesfeesten. Het is mooi weer, maar plotseling gebeurt op zaterdagmiddag en op zondag valavond tot tweemaal toe het onvermijdelijke. Een vreselijk donkere wolk nadert pijlsnel het feestende dorp. Nog maar net is op zaterdag de kinderstoet afgelopen, of de sluizen aan het inmiddels inktzwarte uitspansel gaan open. Idem dito scenario op zondag, vlak voor de Ronde van de Vlasstreek, die door herhaalde bezoeken van onweer in de loop der jaren ook wel de Ronde van de Plasstreek wordt genoemd. Tweemaal doet zich een afvaart van feestmeubeltjes voor, van op Heule-Platse tot in het lager gelegen overspoelde park, waar de eenden snaterend uit de bol gaan door de onverwachte waterweelde. Heule-les-Bains gaat prat op zijn groot debiet aan bieren, maar daar moeten bijwijken de wateren niet voor onderdoen. Voorwaar: Heule bruist. Zonder tablet.

30 CITAAT

Inmiddels... te België en omstreken... meer bepaald ergens in de stad... in een schaars verlichte woonkamer... waar een enkele lamp wat flets licht rondstrooit... achter zware overgordijnen waarop exotische bloemmotieven prijken... beweegt een geheimzinnige gedaante... mysterieus... vreemd... en ook gracieus... dezelfde bewegingen komen steeds weer... langzaam... vlug... vlugger... razendsnel... speelt de schim misschien luchtgitaar?... zwemt hij in het ijle?... is het een man?... zijn er borsten mee gemoeid?... en hoeveel?... dus eerder een vrouw?... of... iets anders?... heeft zij wat te verbergen?... alle voorwerpen om haar heen zwijgen verbaasd... alleen het stof van een week oud schrikt zich een wolkje... de gedaante (m/v) weet van geen ophouden... in het halfdonker grijnslacht zwijgend een zwarte piano... de gedaante zwaait en zwiert met een stokje... ze beschrijft de vreemdste figuren met het ding... soms dreigend... alsof ze iemand een lijfstraf toedient... soms als ballet... er is geen noot muziek te horen... geen publiek te ontwaren... de grote donkere gedaante is duidelijk in vervoering... wat drijft haar?... geheel vervuld van zichzelf... in haar hoofd zit een honderdkoppig publiek ademloos toe te kijken... wachtend op de apotheose... tot het oorverdovende staande applaus los zal barsten... het is een hartaanval-

lend schouwspel... ergens in de stad... in een schaars verlichte woonkamer... waar een enkele lamp een karig lichtplasje morst over een grote statige strenge dirigent (m/v) zonder koor en zonder klank... achter zware overgordijnen waarop exotische bloemmotieven prijken...

31 BETREFFENDE LITERATUUR

‘Begrijp jij iets van het succes van Peter Hespe?’ vraagt Pallas Athena me na een letterkundige lezing in CC De Vlam.

‘Neen-ik’, schud ik op z’n West-Vlaams.

‘Misdaad loont hé?’

‘Zeg wel. Ik met mijn verhalen en gedichten... tja’.

‘Hij staat nog maar eens nummer 1 op de bestellijsten van de thrillende boeken; de zomer nadert weer’.

‘De zomer van de spannende broek, ha ha. Alles hits achter de rits. En ik sta als dichter godbetert met mijn voeten op de grond. Correctie: ik zit met mijn kont op de grond’.

‘Melig, Anneessens, melig. Rijmdwang. Of rijmnood. Je bent aan een versnaperende blonde Lefte toe’.

We trekken voor de verandering eens naar De Varaan, de hoektand op de markt van Heule, die eigenlijk ‘Plaats’ heet, of ‘Platse’. Het hangt er, zoals gewoonlijk, bomvol oude jongeren en jonge ouderen die, 55 jaar ongeveer nadat de verbeelding aan de macht kwam, helemaal niks aan de verbeelding overlaten. Het duurt een onaangestoken sigaret lang vooraleer we onze kuipjes blonde Lefte aangereikt krijgen. Maar dat geeft niet; er heerst andermaal een gezellige drukte.

‘Betreffende literatuur, Spar... Pallas Athena,’ steek ik van wal, ‘betreff. literatuur, dit: een louter verhaal interesseert me geen zak. Er is namelijk niets nieuws onder de zon, zie je. Het is allemaal leven, liefde en dood. Daartussen weef je wat kleinere motiefjes. Een lul, een tepel, een moord. Dat is alles. Mij gaat het erom: hoé, verdomme, hoé is iets geschreven? Akkoord: ik heb ook mijn aantal Christietjes en Simenonnetjes achter de kiezen, maar dat was omdat er toen niks anders bestond. En als het al bestond, verpakten de nonnen en de meesters het in blauw kaftpapier of bruin schijtpapier en verborgen het op de meest onbereikbare schappen van de bieb. Eh... waar was ik gebleven... o ja: daarom dus ben ik met poëzie bezig. En verhalen. En met tekstontwerpen. Volg je nog? Iemand thuis?’

‘Ik volg, Anneessens. Je zegt het’.

‘Iets anders nu, Pallas’, brul ik in haar linkeroor, want de collectieve wanklan-

ken zijn weer niet van de lucht. Waarom wil iedereen toch boven de muziek uit communiceren? Kunnen ze dan niet één minuut hun klep houden in deze hof van olijven, lasagne, spaghetti en chili con carne? Nare varanen!

En ik vervolg: 'Toen Kennedy in Berlijn de fameuze uitspraak *'Ich bin ein Berliner'* deed, verweet hij eigenlijk zichzelf voor boule de Berlin ofte Berlijnse bol, wist je dat?'

'WABLIEF?'

Pallas Athena teistert op haar beurt een van mijn oren.

'Dat het moet zijn: *Ich bin Berliner!*' riep ik in mijn bruinste Duits.

'Maar Kennedy zei... '.

'Fuck de Ieren in De Verenigde Staten van Amerika!'

De rest gaat in het opgewekte gewoel verloren. Tot zover mijn overigens aangename tekstavond met Pallas Athena en Peter Hespe. De rest vergaat in leven, liefde en drank. Als deze kroniek ooit af raakt, zal IK, Rembert Anneessens uit Heule, eens in ZIJN stadje MIJN literair gedacht gaan zeggen. Ik zou hem nog een aardig poepje kunnen laten ruiken, die Hespe. Mijn gedacht.

32 KLOOTZAK

Na de feestelijke heropening van de Porsche-garage, die mijn maand goed maakt, als u begrijpt wat ik bedoel, val ik weer een beetje in een gat. Niet erg, maar toch genoeg om niets te zijn, als u weer begrijpt wat ik bedoel. Zelfs bij ontplofte auto's in Jeruzalem en Amerikaanse schoolmassamoorden blijf ik onbewogen. Ook de ontdekking van duizend kilogram cocaïne in de haven van Zeebrugge laat me koud, hoe hoog ook het recordbedrag van de straatwaarde is. Daar zijn hijskranen voor. Ik hou me verder koest met simpele reclameschrijverij, corrigeer- en correctiewerk voor een uitgeverij en enkele voordrachten. In die tijd gaan ook een paar van mijn pubers 'op kot', zoals ze het alom te lande zo onschilderachtig uitdrukken. Dat zet me aan het denken over het menselijke leven in het algemeen en heel speciaal in het bijzonder. Ik ben als thuiswerker (mijn koppie-koppie bezigheden spelen zich ten huize van mezelf af) gewend geraakt aan familiale drukte en schoolspitsuren. Die vallen nu weg, en worden vervangen door stilte. (Tussen twee haakjes: stilte moet een ruis hebben. Als stilte niet ruist, is het geen goede stilte. Wist u dat? Nee zeker? Het is de dichter R.A. die hier spreekt.) De vrouw des huizes gaat nu zelfs ook voluit buitenshuis geld verdienen. Af en toe duik ik weer op in de Red Rum in het herboren Kortrijk. Het is mijns inziens niet gezond om de zoveel etmalen alweer in Het Grootste Gelijk te verschijnen. Een eetmaal in restaurant Hulaba moet deze serie eens onderbreken bijvoorbeeld. Men moet spreiden. Men

moet zichzelf verdelen en overal heersen. Sommige koppen raakt men bovendien zo beu als koude pap. Er zijn van die dagen dat ik, om maar iemand te noemen, Het Zwarte Aura graag ondersteboven in een hakselmolen zou propen. Of dat ik Angelsaks zijn linkerhersenhelft wil villen. Paulette van de Red Rum valt wel best te pruimen. Het is bij zo'n bezoek aan haar taverne dat ik alweer met Pallas Athena samen-alleen in contact kom. We hebben een fulltime cultureel gesprek. Twee uur later schuiven onze lijven in zo'n morsig achteraf-hotelletje in elkaar en dien ik haar mijn geil oliesel toe. Ik lig als een paal boven water. Zij schrijlings. Glibberig is de grot waarin ik mijn volk verhuis. Ze kreunt niet, maar ontvangt glimlachend en kijkend naar niets mijn bom van lust in haar onderbuik. Daarna is het haar beurt voor een halve minuut afwezigheid op deze aarde. Dan wordt het me duidelijk dat P.A. zeker niet op vrouwen valt, zoals ze in haar leenroerige Spartaanse periode eventjes voorwaardelijk opperde. Met gemengde gevoelens verlaten we het pand van overspel. Ik voel me een klootzak. Hoeveel zaadlozingen lang moet ik ook haar trouw blijven?

Post Scrotum: Deze laatste passage heb ik er met voorbedachten rade bij gelapt. Ik wil niet onderdoen voor Peter Hespe en eender welke Vlaamse auteur van de laatste decennia. Of voor eender welk Vlaams-gesproken feuilleton op die ellendige flatscreens. Mijn kroniek moet zijn portie seks hebben, ook al is er geen jota van waar. Een lul, een tiet. Het is in het belang van de letterkunde. Skuus voor het misbruik, Pallas Athena.

33 ONRUST

'Je ziet er moe uit, Anneessens. Zou dat kunnen zijn? Of werk je weer aan je imago?'

'Dank u, Ramses, dank u'.

'Steile nacht gehad? De morene slibt van je aangezicht af. Van welke berg kom je? Struikel niet over die wallen.'

'Ik zou zelfs zeggen: je ziet er uit als een gezwommen hond', voegt Leverzwijn daar nog plotseling welbespraakt aan toe. Ik kijk Leverzwijn diep in de ogen, of wat daarvoor doorgaat, maar ik weiger daarover uitleg te vragen. Pallas Athena is (ontgoocheld? verward? verliefd? vervuild?) naar huis gereden. Er is niets gebeurd. Alleen de letterkunde is gediend. Ik waai nog even Het Grootste Gelijk binnen om mezelf in de pechstrook van de nacht te parkeren. *I can't help notice* het affiche in de toiletten: 'AMERIKAANSE SUPERSTAR – DEL RAE & musiciens'. Dit gebeuren zal zich te leper afspelen, stadje van pralines en yperiet, strijdgas, volgende week. Vuurwerk gegarandeerd. Te leperen.

‘Waarom hangt dat daar?’ vraag ik aan Wolga. ‘Wie is godgenageld Del Rae? En, bij diezelfde god: leper!?’

Wolga beantwoordt met gemak al mijn vragen. Wanneer ik anderhalf uur later een van de auto’s in de S. Streuvelslaan aanklik teneinde ermee naar huis te rijden (de neus van dit voertuig wijst vanzelf de richting aan), ben ik in het bezit van een ticket voor een optreden van de Amerikaanse superster Del Rae. Of is het: DEL RAE? Diezelfde halve nacht woel ik onrustig in mijn slaap; Pallas Athena gaat wild tekeer in mijn dromen. Ook is er een grote hond die op zijn rug in het struikgewas in de duinen liggen gaat en een gigantische *never-ending* drol uit zijn lijf perst. *How come?* Duinen?? Moet er nog zand zijn?

34 ANNO 22

‘Anno 22 raast als een storm door het zuiden van West-Vlaanderen’, orakelt een overspannen fantast eerst op een Kortrijks podium en daarna op een Heulse bühne. Anno 22 is de niet bijster originele titel van de twintigjarige herdenking van het culturele totaalevenement Anno 02, aan het begin van deze eeuw en dit millennium. De godjes en de afgodjes van de zogenaamde ‘cultuur’ zitten met de tenen tegen elkaar en dichtgeknepen billen te luisteren naar wat sprekerd er van bakt. Nou: lucht. Eenzelfde gedachte golft als een wind door de zaal: ‘Storm in een glas water; een scheet in een fles’. Ik zit met open mond te luisteren naar hoe dat allemaal zal gebeuren. Er worden dure woorden verkocht. En ik hoor vooral namen vallen van ergens anders en van ver. *Name-dropping* om zelf belangwekkend te klinken. Voor de zoveelste keer gaat Courtrai ten onder aan zijn oude ziekte: minachting en ontkenning van eigen kunstenaars. ‘Kortrijk moet op de kaart’, luidt het dapper en guldenstorig. Maar op de menu staat vooral Steak Pretentie. Ik kijk om me heen en lees ongenoegen, afgrijzen en ongeloof van de gezichten af. Alle grote opdrachten worden aan naambekenden van ergens anders uit deze Druilerige Driehoek, bijgenaamd België, toegekend. Er worden zelfs een half miljoen stedelijke vuilniszakken bedrukt met een gedicht van een Antwerpenaar. Ik, Anneessens, koppie-koppie, weet je wel, ga naar huis met de smaak van modder in mijn mond. Ik kan mijn oren en mijn ogen niet geloven. Mijn aorta speelt op. Tien andere schrijvers uit Kortrijk overwegen die nacht de sprong in de Leie. Voorwaar, in een legbatterij van 100 000 kiekens kun je een Kortrijkse cultuurarbeid(st)er er zo uithalen: het grootste kieken dat het meest kakelt en het minst legt, van snavel tot kont. En daar steekt dan een pluim in.

35 AFTREDEN

Dat 'optreden' wordt eerder een aftreden, daar in het verre Ieper. Del Rae? Welja, een wellicht mooi geweest zwarte medemens van vrouwelijke kunne met een eerder gezegende leeftijd en hebbende de bovenste beste muzikale bedoelingen. Heeft ze echt Nat King Cole persoonlijk gekend? Welja, waarom ook niet. Het is altijd uitkijken geblazen met 'legendes' en 'superstars'. Zullen ze bijvoorbeeld nog naar mij luisteren als ik, Anneessens, er 84 word? Hm. Alleen de andere hoogbejaarden misschien. Nu, ik ga er weinig woorden aan vuil maken. Wolga (speciaal drie uur vrijaf genomen!), Stanislas Afwas (een gedreven Heulse ondernemer die onze rangen onlangs heeft versterkt), Gezwelle, Fileepuur en ik gieten een aantal Leffes tegen onze ruggengraat, roken ons de ogen uit onze kop en verdwijnen weer uit Ieper (zijn trapgevels, zijn gifgas, zijn lastpost, zijn katten). We laten een ietwat beduusde Schelle v/d Zeuge achter, ons Iepers contact dat het affiche aan onze wc-deur in Het Grootste Gelijk niette. De kerel komt wel eens in onze drankhonk in Heule aanwaaien, onder andere met affiches voor diverse optredens in de verdere Westhoek. Hij is het die Del Rae heeft gepromoot. Hij houdt ook van Chinees, maar dat heeft daar niets mee te maken. Hij heeft alleen een grote honger ten oosten van zijn maag.

'De repetitie is nochtans schitterend geweest', deelt S v/d Z mee. 'Whisky en wijn, hé'.

Wij geloven dat grif. Hij is echt een van ons.

'Het beloofde, echt waar'.

Hoeveel landen zijn al niet beloofd? We knikken en proberen iets gezegd te krijgen over de leeftijd van die zingende Titanic, iets vergoelijkends, iets verschonends, iets zachts, iets zalvends, iets waardoor we godverdomme de indruk krijgen dat de avond ten bedrage van 12,50 € annex Leffes en te veel yperiet niet helemaal naar de kloten is. *Holy* anderskleurige M.L. King!

Om hem verder niet te zwaar te ontgoochelen, vertrekken we op een ogenblik dat we hem even later naar de sanitaire compartimenten zien verdwijnen. Net daarvoor hebben we al grijnslachend en veelbetekenend op onze linkerpols getikt, waar meestal geen horloge meer om hangt, om aan te duiden dat het tijd wordt en dat we nog terug naar het verre Heule moeten rijden. Op de terugweg naar het Texas van Vlaanderen brullen we country and western bullshit, terwijl we geheel naar de verwachtingen daarbij stoppen aan een frietkraam op zo'n ouderwets rondpunt dat een secundaire weg onderbreekt. Het leven kan lelijk zijn. Een 'middelmatische' met tartaar en een frikadel.

36 ER KOME CULTUUR!

Maar terug naar dat Guldensporengat hier, de stad die mijn dorp heeft opgeslokt en er een deelgemeente van heeft gemaakt. Een tijdlang gaat het niet goed in het Verenigd Koninkrijk Kortrijk. Dat moet niet ontkend worden. Je kan de cultuur in dit zogenaamde Texas van Vlaanderen het best vergelijken met de Belgische Nationale voetbalploeg. Veel mallotig gedoe met veel te hoog gegrepen symbolen (leeuwen, duivels), en voor de rest kloppen de verhoudingen ook al niet. Alles gebeurt zowat per ongeluk: België kan met zijn Brabançonnettes stuntelend naar een EK of een WK; Kortrijk telt nu eenmaal en doodgewoon een voldoende aantal zielen om tot de niet-kleine steden in Groot-Vlaanderen gerekend te worden. Welja: de kleintjes staan er, op het veld en op de kaart. Nog een punt van gelijkenis betreft de spanningen in het 'team' (of hoe noem je zo'n bende klojo's die hetzelfde beoefenen/nastreven?). Dit is allemaal Belgisch. Ambtenarenvoetbal: er is geen lol aan, maar op het einde van de dag worden ze betaald. Dilettantencultuur: ze kennen er de ballen van, maar ze doen al sedert dat zompige 1302 aan grootse programmaverklaringen voor 'de regio'. Voetbal, cultuur: gelijk oversteken in een doodlopend straatje. Ja zeker, dit is allemaal Belgisch. En dit is allemaal en alles waar ik, Anneessens, in het eerste kwart van dit dwaze millennium tegen opbiggen moet. Je zou voor minder eens een comateus ommetje maken langsheen De Brede Veertien, of je hersenen wekelijks in een bad van alcohol soppen. Nu, wakker lig ik er niet van. Ik heb genoeg pijlen op mijn boog. De vele opvoeders uit de cultuursector (waar blijven ze altijd voort al die nieuwe modellen halen?) zijn LUIZEN in de PELS van de LEEUW en PUKKELS op de KONT van de DUIVEL. Hebt u 'm?

En, andermaal Post Scrotum, voorwaar ik zeg en ik schrijf u: er bruist meer cultuur in de schuimende Tinekesfeesten in Heule dan in de zoveelste opstoot van bruisend Budaïsme in Kortrijk. Mompel, en ze vergeten het. Overdrijf, en ze onthouden het. (Voor de slechte verstaander: het stuk grond tussen de armen van de Leie heet het Buda-eiland. Het wordt de laatste decennia overspoeld door cultuur, vaak georkestreerd door moeilijkdoenerige kaalgeroetsjte ernstkerels met overbodige brilletjes op hun pief en felle vrouwen met piekhaar en klemvast rond de kuiten sluitende rijlaarzen.)

37 COMMUNICATIE

'Anneessens, je ziet er thans uit als een tevreden man. Zou dat kunnen kloppen?' merkt Smalle Geboorte op, enkele dagen na zijn vijfenveertigste gedenk-

dag. Hij is gehuld in een zwart leren jasje waarin zijn magere lijf opgehangen lijkt te zijn.

‘Welja, Geboorte’, antwoord ik opgewekt, geheel naar waarheid. ‘Dank je voor die opmerking met dat aftandse woord erin. Porsche... Ik ben er. Helemaal afgerond. Ze hebben gestort. *Need I say more?*’

‘Hebben ze zich van een berg gestort nadat ze jou...?’

‘Je bent een ossendienende naar ongewassen sokken ruikende stinkzwammer. En zoek een andere kleermaker. Dat laatste komt uit een film.’

Smalle Geboorte kijkt me vragend aan, maar ik geef geen verdere uitleg. Wat ik daar wel nog aan toevoeg: ‘Nog goed thuisgeraakt na je verjaardag, niet-lezer van boeken?’

‘Pff... ijswater... biefstuk... pompelmoessap... platte rust... ken je dat, Anneessens? Deze consecutieve verschijnselen?’

Ik knik niet ontkennend.

Hij gebruikt nu gvd een ingewikkeld woord, de kloothommel. Waarschijnlijk opgeraapt in een gesprek met Bismark.

‘Geen oesters onder deze verschijnselen, Geboorte?’ merk ik op. ‘Oesters des ochtends helpen toch om het krieken van de dag welgemoed te ondergaan?’

De kerel werkt voor de firma Marien & Co, en wat bestrijdt godverongelukt, ik mag doodvallen als het niet waar is, beter een kater dan prairieoesters en gewone oesters?

(Hoewel deze – let wel – helemaal niets met elkaar te maken hebben qua substantie en bereiding. Men neme voor een prairieoester... Ach, laat maar. Er zijn al genoeg kookprogramma’s.)

‘Nee, te kostelijk, Anneessens. Denk je dat ze op mijn rug groeien, hé? Jij met je Porsche... Die je niet eens hebt...’

‘Opel Vectra, Smalle, Vectra, maar ik schakel binnenkort over op Skoda. Ik moet Willie Marie wat gunnen. Ik ga er zelfs twee kopen. Twee *breaks*. Het schijnt dat Skoda’s beresterk zijn. Echte wagens voor het volk.’

‘*Break a leg*, Rembert.’

Ik ga verder niet meer op de *small talk* van Smalle Geboorte in, want Pallas Athena passeert plotseling in haar lelijk berlijnsblauw autootje. Ze wuift en glimlacht breed. Ik word overmand door een gevoel van vriendschap. Ik, Anneessens, ben niet te beschaamd en te beroerd om dat hier in deze kroniek neer te poten: ik word godverdomme overmand door een gevoel van vriendschap. Het gepotel op de achterbank... de hotelbiologie... Het was allemaal niet waar. Een warm welbevinden nestelt zich aan de achterkant van mijn hart. Het scheelt geen haar of er doet zich een gedicht voor. Gelukkig kan ik nog net ingrijpen.

38 COURTRAI TONIGHT

De tijden... de mensen... Ik wil niet in herhaling vallen. Bomexploten, vredesconferenties, voorzitterschappen, begrotingen, aanslagen en fusies volgen elkaar snel op. De ene dag gooit de zon met verzengende speren naar de aarde, de volgende dag hangt er bloemkoolbewolking boven de landerijen. Het eerste kwart van de verse eeuw in het nieuwe millennium is bijna volbracht.

‘Hoe ouder we worden,’ deel ik op een verlichte dag aan mijn lieve vrouw Jezebel mee, ‘hoe ouder we worden, hoe meer ik de indruk krijg dat er aan het einde van de tijd een oud mannetje aan een touw zit te trekken, steeds harder, immer steviger, zodat alles vlugger en vlugger gaat naarmate je ouder wordt. Als je tegenspartelt, ontploft je hart. Vlucht niet, want de wereld is rond: je komt jezelf weer tegen’.

‘Zoveel is zeker’, wedervoer Jezebel. ‘En waarom zou dat geen oud vrouwtje zijn? Vrouwtje Miserie met een gezichtje als een gerimpeld appeltje uit de vorige herfst met een inktzwarte hoofddoek om? Vind je het erg als ik vanavond ga stappen met Het Meisje? Er is een nieuwe film...’.

‘Hoe kan ik jou een uitje met je beste vriendin verbieden?’ sluit ik grootmoedig deze echtelijke conversatie af. ‘Ik ga dan misschien zelf nog eens Het Grootste Gelijk aandoen’.

‘Ja, doe die aan’.

Inmiddels... die avond... het dondert ondertussen... al vlug verschiet het zwerk enkele tinten donkerder... in het westen weifelen de laatste slierten licht... een eerste bliksemserpentine wappert over het stadslandschap... en alras biggelen de eerste regendroppen over de voorruit van mijn wagen: het stadsinfarct is een feit. Ik beschrijf enkele banen aan de periferie van Kortrijk. Hemelwater saust nu grondig neer. Omdat café Hondje-de-Voorste dicht is, ga ik schuilen in herberg Kanaän, de dichtste taverne bij de ondergrondse parkeergarage. Nou, ‘dichtste’, maar dus wel open hedenavond. Er zit ongeveer niemand, met uitsluiting van een meisje van het vrouwelijk geslacht aan een onzijdig tafeltje. Nadat ik van mijn blonde Lefte heb genipt, begeef ik me naar de toiletten. Deze zijn ook ondergronds gelegen. Veel in de goede stede Kortrijk zit al geruime tijd onder de grond. Dat is prima, want er is nu plek voor al het moois en fraais. Het is prettig wateren daar in die piscatacomben. Benedendeks voel ik me vaak opperbest: in souterrains, kelders, verzonken verdiepingen. Misschien ben ik ooit ter wereld geworpen in een vergeetput. Vlak voor mijn neus staat op de wand gekrabbeld:

IS JOHANNEKE EEN JONGEN OF EEN MEISJE? DEED JE 'T MET ZIJN FOPSPEEN OF HAAR IJSJE?

‘Een vers van de Kortrijkse stadsdichter?’ mompel ik. ‘Maar wie is dat in ‘s muzesnaam?’

Boven zit hoger vermeld meisje een kruiswoordraadsel vol te maken.

‘Ar,’ mompel ik, ‘ree, tra, ido’.

Vervolgens verslik ik me in mijn Leffe. Pijn hapert in de takken van mijn borst. Scheurende hoestvlagen belagen mijn lijf. Ik loop purper aan en veroorzaak ellendig veel lawaai. Hop, weer naar beneden, Anneessens. Voor de spiegel in het pissouterrain drijft het innerlijk onweer over. Het meisje stommelt nu ook de trap af om haar behoefte te doen.

‘Gvd’, mompel ik, ‘twee keer ondergronds in zes minuten tijd. Wat voor een indruk laat ik hierboven na?!’

Ik wrijf mijn ogen en mijn schoenen droog, want die zijn bespikkeld. In het vrouwencompartiment waaiert spoelwater en ruist een handdroger. Ik bestijg de trap ten tweeden male.

‘Meisjesnaam. Lea. Ine. Eva’.

‘Gaat het wel, *governor?*’ informeert de patron.

‘Ja hoor’.

‘Hm. Dat scheelde geen haar met palliatieve zorgen, als je ‘t mij vraagt. Alzo hoesten!’.

‘Ik vraag het je niet’, denk ik vinnig. Bemoeial.

‘Leuke meid hé?’, zeg ik dan, met mijn hoofd naar het kruiswoordraadsel op het tafeltje knikkend.

‘Mijn dochter. Talenknobbel’, bromt de tapheer.

‘O, dat wist ik niet’.

‘Ze blijft zolang weg...’.

‘Ik heb ze niet vermoord, hoor. Ha ha: een kruismoordraa...’.

Ik doe er verder het zwijgen toe. Nog twee blonde Leffes lang blijf ik voor me uit zitten staren. Het taalkrachtige dochtermeisje verschijnt niet meer aan haar kruiswoordtafeltje. Is haar drolletje benedengaats haar dodelijk geworden? Het magazine ligt er met gespreide bladen bij. De kwakhuisbaas die een talenknobbel als dochter heeft, gaat met wijd uiteen geplante benen aan het venster postvatten. Zijn rug spreekt boekdelen. Heeft hij haar weggestuurd omdat hij mijn kop niet moet? Door een geheime gang achter de pisgeulen / slash / schijthokken? Wil hij dat niet bekennen? Ze blijft zolang weg! Leugenaar. Het wordt verder nog een goedgevulde avond. Ik, Anneessens, heb zo van die vlagen of buien tijdens dewelke ik er grondig in slaag mezelf in die mate te jennen,

te pesten, ja: te kloten, totdat ik de bereidheid begin te vertonen me een kogel door de kop te jagen zonder de wereld een *blue note* na te laten. En die brave borst van een Jezebel bijvoorbeeld maar denken dat ik hedenavond in Het Grootste Gelijk vertoef! Dat is eigenlijk wel het plan: eerst hier, dan daar. Op termijn denken. Bakens van verlangen uitzetten. Overal en ergens anders zijn. Misschien wil ik dat touwtrekkend onderdeurtje aan het uiteinde van de tijd tot bedaren brengen? Dat Vrouwtje Miserie sussen of wurgen met haar hoofd-
doek?

39 NACHTKLUIZENAAR

‘Anneessens, je zult toch een keer de rode draad weer moeten oppakken’, zeg ik tot mezelf in de wasem van mijn achteruitkijkspiegel in de auto. De neus van die auto dirigeert me echter regelrecht naar huis, huis waar Jezebel natuurlijk nog niet woonachtig is, gezien het vroege uur. Als een uitgedroogde zeehond duik ik in bed. Op de astronomisch langste dag van het jaar wikkel ik me in een cocon van novembergevoel en geef me over aan dromen en merries die zelfs mijn stoutste of boudste pen niet vermag te beschrijven. *Refugium! Sanctuary!* Valium en rode wijn vormen de brandstof voor mijn reis naar de verre diepte en de diepe verte. Vooraleer ik daar echter aan toe ben, verklaar ik mezelf eerst nog knettergek. Misschien ben ik rijp voor aanmonstering in een van de *laughing academy’s* in deze zeer lage streek. Een verse Belgische herfstzomer ligt in het verschiet. Straks breken weer de jaarlijkse Tinekesfeesten in Heule aan. Zal en wil ik deze in levenden lijve meemaken en ondergaan? Kan ik niet schitteren door afwezigheid? Moet ik niet altijd en overal ergens anders aanwezig zijn? Om dan weer ergens anders... ?

Op deze zomeravond in deze lage streek stijgen er reuzenzuchten op van op de grote vlakte tegenover de firma Potteau. Op de middenstip van het gazon komt een enorme paddenstoel langzaam overeind, alsof hij uit een diepe slaap ontwaakt. Er prijken twee verfpotten op de bolle wangen van de luchtballon, met erboven de slogans AAN DE LIJN... KLEUR... START! en GOED NIEUWS... GOED GEBRACHT!

Verspreid over de grasvlakte troepen groepjes mensen samen.

‘Niet morsen met die verf!’

‘Ha ha ha!’

Hoeveel keer hebben Dicte en Ben in de mand dat al niet gehoord?

Het gevaarte zeilt het avondlijke zwerk in. De mensen beneden worden poppetjes; de ballon een stip die langzaam maar zeker uitgegomd wordt. Aanwezigen in de mand: sponsor Stanislas Afwas, de huidige Tine van Heule, haar duo Ere-

dames en zaakvoerders Dicte en Ben van de firma Colorado.
Boven buurgemeente Bissegem gebeurt het.
Vaert wel, koene meiden!

40 VAERT WEL!

Dicte en Ben van de verf- en kleuradviesfirma Colorado checken *a lighter ship aboard*: een picknickmand in de ballonmand. Alles is er. Over een halfuur zullen ze met z'n zessen picknicken, hoog boven in het zwerk. Sponsor Stanislas Afwas ontkurkt alvast een fles Prosecco. Hij overhandigt de passagiers ieder een plastic bekertje. (Ooit lieten dronken medevaarders hun glas ter aarde neer, gevolgd door een lege fles – met verstrekkende gevolgen voor vluchtverantwoordelijke Ben. Sindsdien heerst het plastic in de mand).

De eerste en de tweede eredame zijn niet alleen boos op elkaar, maar ook stikjaloers op het vers verkozen Tineke. Het is eergisteren een turbulente verkiezingsnamiddag en –avond geweest. Toen de prijzen uitgedeeld werden, scheelde het geen haar of er braken zowel op als naast het podium schermutselingen onder de diverse volgelingen uit. De lokale pers had de grootste moeite om een interessante sfeerfoto te nemen, laat staan een interview te hebben met een van de drie: ook de winnares was namelijk volledig over haar toeren. Deze Drievuldigheid gunt elkaar het licht in de ogen niet.

'Gezondheid.'

'Santé.'

'Hm.'

Er heerst een verstikkende, zelfs onheilspellende sfeer in de mand hoog boven buurgemeente Bissegem (... waar ze een Minneke vereren in plaats van een Tineke). De beklemmendste vraag is: wie gooit er hier eerst wie uit?

'O, krabsla!' roept Dicte. 'Wie wil straks krabsla?'

'Ik eet geen vis.'

't Zal wel van die namaak zijn.'

'Er is ook zalm en heilbot. De broodjes zien er eh... kiplekker uit.'

'Santé meisjes, op de verkiezing!'

'Pff... '

'Ja... '

'Noem jij dat een verkiezing?'

'Kijk: we naderen Pissegem.'

'Hela: een beetje beleefd tegen de burens hé!'

'Moet er geen ballast overboord gegooid worden?'
 'Jullie hebben precies wat kiespijn hé?'
 'Ja: niet content?'
 'Zij daar... !'
 'En jij dan! Met je tante Pollewop in de jury!'
 'O ja? En je nonkel Dré dan met zijn stom begeleidingsorkest! Doorgestoken kaart!'
 'Moest dat per se... met dat waterpologedoe? Zo zonder water, verdomme?'
 'Hadden we wel door hoor!'
 'Iedereen kan zo zijn hobby op het toneel brengen!'
 'Wie heb je daarvoor moeten pijpen?'
 'Meisjes! Meisjes! Gezondheid! We varen boven Bissegem nu! Groet zus Minneke!'
 'Je zou er beter uit springen.'
 'Ben jij content met dat lint? Een jaar lang? Amai!'
 'Hiér moest dat lint hangen! Om mijn... '
 De eerste eredame springt naar voren en rukt aan het overwinningslint van Tineke. Haar bekertje stuitert over de bodem van de mand.
 '... mijn schouder!'
 'Hela!'
 'Kutwrijf!'
 'Jij bent maar tweede eredame hé, tietloze teef! Af!'
 'Ik zal je door dat lint laten gaan, bitch!'
 'Wauw! Woeha! Ze kent Engels!'
 'Ik was eerst met mijn Hula-move!'
 'Afgekeken van tv!'
 'Jij pikte het van mij!'
 'En jij van haar!'
 'Niet waar!'
 'Niks heb je zelf gedaan!'
 'Ah! Nee?! En wat heeft nonkel Dré dan allemaal niet gedaan voor jou?! Hé??'
 'WIE WIL KRABSLA?'
 'Blijf van mij!'
 'Je scheurt het nog, tuitkoe!'
 Ben en Dicte staan met open mond toe te kijken. Stanislas Afwas probeert de gemoederen te bedaren en jongleert ondertussen met lege, halfvolle en gesneuvelde plastic bekertjes.
 'Meisjes! Meisjes!!'
 De olijke verfpotten van de firma Colorado zeilen nu boven het platteland tussen autostrades. Stanislas krijgt onverhoeds een elleboogstoot midscheeps

wanneer hij in een broodje krabsla hapt. Hij vouwt dubbel van de pijn en hapt nu in plaats daarvan naar zoveel mogelijk lucht.

‘Ik heb het horen kraken!’ (Ben, ontzet).

‘Godvermilaaarde... !!’

Stanislas gooit nu zijn broodje weg.

‘Waar zijn we?’ roept Ben.

‘Boven Bissegem-Bos’, zegt Dicte, terwijl ze gevaarlijk ver over de rand heen gluurt.

‘Ah! Een bos! Dat valt zacht! Op het mos!’

‘Maar... !’

‘Hupla!’

‘Hop!’

‘En hupsakee!’

Ben, getraind door jarenlang verfpotten te versjouwen, kiept de ene na de andere Heulse freule met een snelle duw tussen hun tieten annex judogreep overboord, drie in getal.

‘EN NU KRABSLA!’

‘Maar hieronder is geen bos!’ stamelt Stanislas verbouwereerd. ‘Bissegem-Bos bestaat niet!’

‘Dit is ook maar een droom’, repliceert Ben grimmig. ‘Die meiden zijn door hun ruzie door de mand gevallen. Jij bent getuige. En nu weer slapen’.

Stanislas knikt verbijsterd en neemt een grote hap uit een broodje heilbot.

Zwetend en om me heen slaand schiet ik wakker. Ik dien Jezebel daarbij een klap toe.

‘Hé... Ah... O... Je bent thuis!’ roep ik, half oprijzend.

‘Waar anders? Wat... Je mepte zo wild om je heen.’

‘Eh... een... een nare droom. Merrie’.

‘We zijn een volk van woelrenners hé’.

Verslagen zink ik weer neer.

41 TOLLENAAR

Zwijg me van begrafenissen, of ik... Donker, traagzaam en zwaar bonzen de klokken van de Eutropiustoren. (Ik laat dat ‘Heilige’ weg: niemand is heilig). Tijd om zonden te belijden? Neen. Er wordt een azijnpisser begraven. De geest van Guido Gezelle waart rond. En alsof ook Stijn Streuvels ermee gemoeid is, regent het die voormiddag ook nog eens oude wijven. Er zit geen kat in die katholieke kerk. Er is alleen wat familie opgedaagd, lijdend aan erfzonden en erfenisrechten. Dat is niet te verwonderen. De azijnpisser heeft helemaal geen vrienden.

Hij laat alleen wat gebroed en gebrad achter. Het is ook heel uitzonderlijk dat zo iemand in Heule woont. ‘Woonachtig te Heule’, vult hij desgevraagd op formulieren voor zonnepanelen en andere subsidies in. In levenden lijve is hij belastingambtenaar. Nu is hij dood. Dat komt ervan. Zijn volslanke vege lijf is voer voor de wormen. Uitgerekend zo’n tollenaar laat zich katholiek begraven. Onder de grond stoppen. Ter aarde bestellen. Door mannen in vrouwenkleden zwierend met wierookvaten en kwispels. Wat doet zo’n azijnpisser om in leven te blijven? Hij viseert iedereen, de kloothommel. Verse kleren, nieuwe auto, mobilhome, restaurantbezoek, verbouwingen: hij heeft het allemaal in de mot en onderwerpt het ten kantore in de Kortrijkse Bloemistenstraat aan een grondig onderzoek. En ja, ook ik, bovengetekende, Rembert Anneessens, vorm het onderwerp van een van zijn onderzoeken. De azijnpisser ontdekt namelijk dat ik een literaire prijs heb gewonnen. Dat is niet moeilijk: er zijn persberichten en interviews. Naar aanleiding daarvan ontdekt hij nog veel meer. Ik ben namelijk een prijsbeest. Om een lang en saai verhaal kort te maken (ik krijg onder andere tot driemaal toe het bezoek van kerels die op Kafka lijken): te wijten aan (nou: eigenlijk te danken aan) deze door pisnijd gefnuikte fluimer word ik in de vroege jaren negentig in volle wasdom veroordeeld tot het statuut van ‘zelfstandige in bijberoep’. Het heet ‘Schrijver’. Aanvankelijk prijkt er – hou je vast: ‘Het schrijven van teksten’. De hufter wordt dus vandaag in een goedkope kist onder de aarde gestopt. Het regent onverdroten. Er rinkelt geen stoelgeld of offerandegeld. De mandjes blijven vrijwel leeg. Niemand gelieve de familie te volgen. Er wordt achteraf geen rosbeef gegeten. Men gaat voor een eenvoudige broodmaaltijd. Azijnpissers en zuurpruimen horen niet thuis in Heule. De kloothommel heeft er wel voor gezorgd dat ik het zelfstandig statuut van letterkundig schrijver diende aan te nemen. Het heeft me geen windeieren gelegd. Ik heb een buitenverblijf in Heule en een binnenverblijf in Kortrijk. Wanneer het opgehouden is met zo streuveliaans te regenen, en wanneer die klokken niet meer zo gezelliaans bonzen, ga ik een vleesetende plant op zijn graf deponeren.

42 ZIJNE KLEINE KEIZERLIJKE HOOGHEID

En het wordt eerst nog eens zomer. Ik, Anneessens, Zijne Witte Merelachtigheid te Heule-les-Bains, zelfstandig letterkundige, ga mijn zoveelste zomer in. Mijn pubers orkestreren zogenaamde ‘vakantiejobs’; af en toe ook dient er eentje wat te hengsten, blokken, pezen, vossen, in verband met studies, weet u wel. Afspraken in het nazomertje. Zodoende bezoeken we geen buitenland. Alles kost geld. In Het Grootste Gelijk arriveren de eerste borsten- en billenpa-

norama's uit bruinverbrande overbevolkte rampgebieden met gniffelend geschreven boodschappen op de achterkant. Patrones Wolga perforereert die en laat ze gezamenlijk aan een geknoopt touw bengelen. Ik verkies haar collecties verkeerde lieveheren en lezende postuurtjes. Andermans zomerbestemming en dies meer gaat me geen zak aan. Zelf gaat Wolga evenmin *backpacken, hiken* of woningruilen, van dat gedoe. (Ik beperk me tot drie manieren om mensen mobiel hetzij immobiel te ergeren). Gezellig thuis aan de bierkaai! En dan breekt ook de Kortrijkse Taalstoet aan. Na zestig jaar hebben de stedelijke autoriteiten besloten de draad weer op te nemen van de oude Taalstoet van weleer. Ik, Anneessens, beoefenaar der anonimiteit, doelbewuste zinledige overbodige zelfgekozen onzichtbare volgehouden gecultiveerde deugddoende anonimiteit, zal die dag door steeds minder mensen herkend worden. Zelfs niet door mijn evennaasten. Mijn grote voorbeeld is de Lijkwade van Turijn: die is al zo nep als het zusje van Jezus de Christus. Mij is gevraagd een rol in de Taalstoet te vertolken, nadat ik in eerste instantie de regieopdracht voor deze stoet heb geweigerd. Ja, ze hebben toen aan mij gedacht. Maar ik ben copywriter, geen stoetenbouwer. Een andere 'cultuurwerker' gaat er nu zich van aantrekken. Ene Hendrik Roskam, koekoek op het stadhuis. Maar ik moet iets terugdoen. Ik zal de kleine grote Napoleon zijn. Met mijn 1 meter 79 moet dat op zeer platte schoenen wel lukken.

43 BRING IN THE KLOONS

Tussen de honderden figuranten die Kortrijk overspoelen (ik denk hierbij even onwillekeurig niet aan 1302, vooral niet in deze stad, waar aan het plafond in de Vrouwentoren tientallen gulden sporen te blinken hangen), valt Napoleon Bonaparte niet op. Het masker kloont perfect het ongewassen gezicht van de beroemde kleine veldheer. Op onvaste benen laveer ik tussen feestend volk. Napoleon op zeebenen. Napoleon met zijn handje ter hoogte van zijn maagstreek. Bijna struikel ik over een ongezwommen hondje. Het feestcomité heeft de trottoirs van de belangrijkste straten met rode wegwerplopers bekleed. Dat loopt wel lekker. (Met Kerst zompig; in het holst van de zomer verend). In snel tempo drink ik aan een kraam twee frisse blonde ligestreekbieren, mijn Napoleon-smoeltje telkens even oplichtend. Het is bloedheet. Plotseling bevind ik me in een samscholing van moerasmensen.

'Jij stapt ook mee op, zie ik?' deelt een man met een zeer hoge bloeddruk me mee. Ik knik noch schud, doch merk wederzijds op: 'Jullie ook van de partij?' Ik verkies deze ietwat vreemdgaande taaluiting om te reageren.

'Onze groep beeldt de oer-Vlaamsche moerasgebieden uit. Wij hier van de to-

neelvereniging Streven openen de Staal ... de Taalstoet. Wij evoceren de toenmalige vormen van taal'.

'Ja?' doe ik. 'Oui? Yes?'

Ik poot mijn tweede plastic beker weer ledig op de toog neer.

'Het betreft natuurlijk vooral gebaren', verduidelijkt de man, terwijl de andere moerasomstanders ijverig knikken. Ze dragen onderdelen van planten en struiken in hun haren en ze zijn geschminkt alsof ze aan zware leverziektes onderhevig zijn.

'Eh ... u bent Napoleon, ja?'

'Ja', lieg ik. 'Onder deze veldheer deed zich heel wat taalmisère voor. Bijvoorbeeld op de Dienst Bevolking en op de Burgerlijke Stand. Velen kozen toen uit protest tegen het Frans de gekste namen: Kloots, Veltekort, Hoogenboezem en Neukermans, weet u wel, maar die grapjes schudden heelder stambomen door elkaar. Nu moet ik ervandoor. Dag.'

Ik laat de versierde moerasmensen ietwat verbluft achter en spoed me heen. Over een rode loper been ik richting Groeningebrug. Op mijn weg ontmoet ik Sansculotten, Ulanen, Pruisen, Bataven, Romeinen, Hunnen, Goten, Saksen, Kelten, Galliërs, Noormannen, Spanjolen, holbewoners, pausen, prinses, beulen, bedelaars, Rode-Kruisverpleegsters. We hebben inderdaad een drukke geschiedenis achter de rug, vol van wapengekletter en doodsgereutel. Dat komt ervan, als een klein landje in West-Europa aan de zee grenst: iedereen wil het hebben. Gevraagd voor permanente indiensttreding: 100 001 kloons van Florence Nightingale.

44 BOONAPART

'*Mon général*', groet een bloedmooie prinses in het voorbijgaan. Ik hik. Een kind lacht me uit. Achter mijn mombakkes en onder mijn steek voel ik hoe zweetdruppels hun weg zoeken.

'Austerlitz, de brand van Moskou, Waterloo', mompel ik. Ik stap nu vlug door naar het Malisseplein (in veel Kortrijkse kindermonden leuk verbasterd tot Marseplein), vertrekpunt van de Taalstoet. Even poolshoogte nemen bij de officieel verkleden. Op de kiosk in het midden staat een druk gesticulerende Hendrik Roskam, stadhuisclown, de chaos te dirigeren, transpirerend van enthousiasme, terwijl het overal bekende volstrekt onbenullige geld schijtende steenrijke vrouwspersoon Esselien, echtgenote van iemand belangrijks bij de Tigers Service Ring, hem met een lijvige map onder de arm terzijde staat. In een schaduwrijke hoek van het Malisseplein/Marseplein staat Roskams wettelijk

geregelde vrouwelijke echtgenote haar een dodelijke liposuctie toe te wensen. Ik meng me onder de figuranten, tot het vertrek voor de eerste groepen op de Mercuriustoren slaat. Wanneer de zo lang verbeide Taalstoet zich dan eindelijk in beweging zet, bevolkt door een kwart van de Kortrijkzanen, glijp ik het Duivels-pandstraatje in. Ik doe waar ik fenomenaal goed in ben: afhaken, verdwijnen, spijbelen, er niet zijn. Altijd en overal moet ik ergens anders zijn. Ik kan het niet helpen. Het is sterker dan mezelf.

‘Hei!,’ roept nog iemand, ‘t is hier te doen, Boonapart!’

‘t Is overal te doen!’ kaats ik met holle stem terug. ‘En ’t is altijd iets te doen!’ En zie, voorwaar: elders en overal in de stad zwalpen er nog rond zoals ik. Je moet daarvoor niet in een stoet gaan lopen. En het bezorgt je een veilig schild. Dat ik daar niet vroeger aan gedacht heb. Moet ik eens meer doen.

45 AANTOCHT

Zweetgeuren en parfumwolken botsen tegen elkaar op en schreeuwen om een alles overspoelende regenbui. De zon brandt loeihard aan het zwerk. Hier en daar valt iemand van zijn stokje. Ik ga bij een ijsauto staan. Het straatbeeld deint op en neer. Ik lik mijn lippen en vraag aan vier reikhalzende achterhoofden voor mij wanneer die vermaledijde stoet langs zal komen. Mijn tong voelt dik aan. Drie hoofden draaien zich om.

‘Moet jij niet mee opstappen?’

‘Nee. Er zijn prijzen voor verklede toeschouwers.’

‘Had ik dat geweten.’

‘Als de bom niet valt, komt de stoet over een halfuur zeker’, grinnikt een grapjas met pioenrood hoofd. De man moet dringend een geneesheer opzoeken.

‘Ha ha, grappig’, meesmuil ik hol. Bijna zet de zon mijn adem in vuur en vlam. De kerel draait nu boos zijn hele lijf om.

‘Hela ventje...’, begint hij.

‘Sst... sst...’, husht zijn buurman. ‘Zie je dan niet...’.

‘Heulaba!’ mompel ik onhoorbaar.

Ik haal mijn keizerlijke schouders met de epauletten op en schuif onvast in de richting van de stadhuispui. Tachtig meter verder staat de eretribune. Ik herken van op een boogschot de tics van burgemeester Scholastiek Dekerck en de contouren van de schepenen Bert Harwijn, Wout Waddens, Philippe Degroene en Vince Borny. Naast Scholastiek Dekerck heeft cultuurfunctionaris Joost Spuitwater postgevat. Naast deze bevindt zich het lichaam van Hendrik Roskam, die

zich ijlings van het Malisseplein naar hier heeft gehaast. Stadhuisluis Roskam braakt zijn Vlaams in een groteske walkietalkie en buigt zich af en toe naar de burgervader of de cultuurfunctionaris. De zon ketst op zijn glimmend achterover geharkte haren af. Zijn trouwring flikkert vervaarlijk. Mochten mijn ogen vergrootglazen zijn, dan vatte de persoon Roskam terstond vuur en vlam. Ik leun even tegen een in de pui gebeeldhouwd leeuwje dat zijn tong naar de mensen uitsteekt en wacht de niet door mij geregisseerde Taalstoet af, die zich momenteel al als een lintworm door de ingewanden van Kortrijk een weg vreet. De beelden die mijn ogen registreren, kan ik niet lang vasthouden, wegens masker en alcohol. Een man met baard en lang haar deelt pamfletten uit. Ik ontcijfer de dansende letters: twintig ooievaars blijken uit het natuurreserveaat in het nabije Ingelmunster ontsnapt te zijn. Welja, en dan. Geef de vogels hun vrijheid. Laat ze hun klappen... Laat ze hun wieken... Laat ze hun vogels... Laat ze hun vleugels klapwieken. Nog geen twee minuten later strooien met clownneuzen en wasknijpers vermomde acrobaten briefjes in het rond: *HOOIKOORTS IS EEN ZIEKTE – ERKENNING NU!!* Zie ik dat goed of heeft de helft van deze dijenkletsers O-benen, terwijl de andere helft op X-benen rondstuitert? Boven Kortrijk cirkelt een hefschroefvliegtuig als een niet aflatende gier. Wordt er oorlog verwacht? Ik wil naar Elba.

46 TAALSTOET

Ik sluit mijn ogen en maan de alcohol in mijn lijf tot kalmte aan. Hierbij krijg ik onmiddellijk visioenen betreffende de andere Gelijkhebbers, die hier nu zo grondig ontbreken (reis, zomer, weg, barbecue, etc ...). Jezebel is op kraambezoek, bij een oudere moeder die in haar vruchtbare nadagen nog een verkreukeld kind heeft gekocht. Mijn nageslacht bezoekt zomerfestivals. Ik ben op mezelf aangewezen. Wanneer ik die ogen weer open, is de Taalstoet daar. Althans: de prelude. Ik maak propfen van de ooievaars- en hooikoortsmededelingen en mik die tussen de beentjes van een uk in een kinderwagen terwijl de moeder even wegstijgt. Een lagereschooljongen gaat voorop met een bord waarop krullerig staat: *TAALSTOET*. Op de tribune veert Hendrik Roskam recht en applaudisseert overdreven. De anderen volgen zijn voorbeeld. Na die jongen komt er nog een eenzame jongen. Die torst een piepschuimen afbeelding van een tijger die met een van zijn voorpoten dreigt. Hij zweet zo hard dat hij uit het zwembad lijkt gestapt. Het is de zoon van geldvrouwe Esselien en penningmeester Six van de Tigers Service Ring, belangrijk medesponsor van etc... bla bla bla. 'Dat eeuwige ellendige piepschuim', denk ik. 'De ruggengraat van jeugdbewegingen, parochietoneelgezelschappen en fancy fairs voor missieposten'.

De burgemeester en de cultuurfunctionaris knikken begrijpend. Ik til mijn smoeltje even op en mik een kwak speeksel op de rode loper onder mij. Het onvermijdelijke geschetter en getrommel van de eerste fanfare komt eraan. Die wordt vooraf gehuppeld door een legertje bakvissen dat uit dijen, kuiten en krullen bestaat. Alle dijen zijn kruidnagelbruin en fraai gevormd. Ieder meisje gooit onafgebroken een stokje omhoog en vangt dat dan weder op. De allerkleinste meisjes buitelen op het bloedhete asfalt voorbij. Die bezitten geen stokjes. Ze gooien met zichzelf.

‘De eierstokjes zijn voor later’, mompel ik.

‘Die verbranden nog hun handjes! Het asfalt kookt bijna!’ roept een vrouw uit.

‘Ze weten wel wat ze doen, vrouwmens’, bromt een man van twee meter hoog beschaamd. ‘En het is tarmac’.

Hij geeft de vrouw een ferme por met zijn elleboog. Glimlachend als Jeanne d’Arcjes molenwieken nu ook al die kleine meisjes voorbij. Hun handpalmpjes zijn zwart. Hun hagelwitte rokjes vouwen zich als parasolletjes open en opener. ‘Hoe dat die verdorie niet openscheuren’, oppert dezelfde vrouw stilletjes. De reuzenman reageert niet; ik zie zijn diepe gedachten van bloem tot bloem fladderen. Dan passeert de eerste fanfare: halzen, nekken, wangen, kinnen, slagaders, oren, neuzen. Eén en al dorst. Ik sluit mijn ogen tot ze voltallig voorbij zijn gestapt. En wanneer ik die andermaal weer open, lees ik op een bord: DE MAAGZWEER VAN NAPOLEON. Daar ontbreek ik dus bij. Maar er loopt een kloon van mij mee. Hij gelijkt gloeiend op mij, en hij is twintig centimeter kleiner. Een schot in de roos. De zaak is opgelost. Een volslanke kobold heeft mijn plaats ingenomen.

‘Er steekt verdomme geen chronologie in, Roskam’, zeg ik hardop tegen mezelf.

‘Waar blijven de moerasvolken?’

In de broeikashitte ga ik weg, mijn best doend niet in de maat van de marsmuziek te stappen. Ik haal de buitelende en jonglerende meisjes weer in, laverend tussen de toeschouwers. Onder de oksels van de parademeisjes zitten grote vlekken. Ik hou abrupt halt: een jonge spruit met magere maar zeer bruine dij-tjes laat pardoes haar toverstokje op de straat kletteren. Haar hepatiskleurig gezichtje trekt wit weg; over dat van de hoofdmajorette trekt een onweerswolk als een ongewenste zwangerschap. Ik baan me verder een weg. Drie seconden later valt niet het stokje, maar het meisje. Weer blijf ik staan. De hitte? *Le petit mal*? Het kind door de navel der aarde aangezogen? Tsjernobil? Fukushima? ‘Het wordt hier verdorie nog een Heilige Bloedprocessie’, grinnikt een ongenadige onverlaat. Gelach, boze blikken, een aantal onthoudingen. Taal kan ongenadig zijn. Het meisje wordt geëvacueerd door druk gesticulerende hulpverle-

ners. Honderden ogen priemen verder wellustig door de roodwitte apenpakjes van het stokjeskorps heen.

47 CONFRONTATIE

Ikzelf kijk naar het volk aan de overkant. De mensenlijven wiegen als zeeën. Mijn blik schuift op. Interim-bureau. Vrouwen op een balkon. Chocolaterie. Lui-fel. Boekhandel De Ganzenveer. Sleutels en nummerplaten, ook schoenzolen. Kruispunt. Daar staat nog meer volk opeengepakt. Tegen de flank van de Aloy-siuskerk een eind verderop hangt een vervuilde crucifix. De lieveheer heeft zijn hoofd afgewend en op zijn schouder te rusten gelegd, wegstarend van deze el-lende, weg van de mensen en hun leed, weg van zijn eigen vergissingen, *grand* en *petit*. Maar het is een ouderwetse rechtse, die de officiële canon volgt. Ik knipper met mijn ogen, speurend naar een koele herberg. Om die te vinden, dien ik weer een eind tussen feestend volk te waden. Dat wordt me door de Kortrijkse bevolking niet in dank afgenomen. Ik incasseer diverse venijnige tik-ken. Op het ogenblik dat ik zeer dorstig café De Zevende Hemel in duik, passe-ren een twintigtal elfvingerige moerasmensen voor de eretribune. Iemand in het comité van de Taalstoet is er stellig van overtuigd dat onze zeer verre voor-vaderen 'genetisch bekeken' over elf vingers beschikten. Het moeras en de zee worden middels lange op-en-neer golvende grasgroene en mariablauwe doe-ken geëvoceerd. Na deze elfvingerigen komt een man met een bel en een grote mond voorbij. Hij brult met een kapotte stem iets onverstaanbaars. Ik verberg me vlug in de koelte van De Zevende Hemel.

'Ah, dag meneer Napoleon'.

Bazin Lydia bekijkt me met medische aandacht.

'Lange stoet hé?'

'Ja, het schijnt dat het begin van de stoet in het achterste ervan zal kunnen bij-ten. Zoals een regenworm met zichzelf vrijt.'

Ik commandeer twee frisse pinten en bevrijd mijn smoel ten dele van zijn smoeltje.

'Mijn zoon doet mee met de vlaggenzwaaiers'.

'Godverdomme', zeg ik, terwijl ik me buk om mijn sigaret op te rapen. Ik ver-geet al jarenlang dat er bijna nergens meer gerookt mag worden.

'Wat?'

'Dat hij ook al zo oud is, uw zoon. Dat hij al zwaait. Met vlaggen.'

'Ja'.

'Hij heeft het vlaggen.'

‘Ha ha.’

Wanneer ik mijn smoeltje helemaal optil teneinde te kunnen drinken, roept Lydia uit: ‘Maar ’t is gij! De schrijver van Heule! En ‘k had u nooit verkend!’.

‘Dag Lydia. Geen klandizie zie ik?’

‘’t Is hier zo stil als op de maan’, knikt ze. ‘Hoe is ’t nog met u, Anneessens?’

‘Bah ja, als ’t een beetje gaat’.

‘Dat jij hier nu... ‘.

‘Ja, ik ken die stoet al vanbuiten. Ik heb hem verdorie bijna zelf geschreven... eh... bedacht. Het scheelde geen haar of de regie was ook voor mijn rekening’.

‘Ja... ‘.

Er komt een man binnen die me iets te lang opneemt, ook al ligt mijn masker inmiddels op de toog. Hij draagt rijlaarzen. In De Zevende Hemel begint een vijandige sfeer te heersen. Ik ga rechtop staan.

‘Wat een klotestoet’, zegt de man.

Op mijn beurt neem ik de kerel van kop tot teen op.

‘Wat zegt u daar?’ vraag ik, mijn hand klemvast om mijn inmiddels halflege glas.

‘Een klotestoet’, benadrukt de aangesprokene. ‘Een stoet van mijn kloden. De paarden vechten tegen zonnesteken. Hun stront droogt subiet uit op het gloeiende asfalt. De figuranten zweten water en bloed in hun kuisheidsgordels’.

Lydia kijkt me met grote schrikogen aan.

‘Ja, man... ‘, begin ik. Maar wanneer ik scherper toekijk en het sneeuwlandschap van roos op zijn beide schouders waarneem, kap ik mijn halfvolle pint tegen mijn ruggengraat, gooi drie euro op de toog, gris mijn Bonapartemombakkes mee en verdwijn weer in de zinderende Zuid-West-Vlaamse hitte.

‘... ééssens’, hoor ik nog, maar ik kijk niet meer om. Ik moet alweer ergens anders zijn, altijd.

48 IN DE WONDERLAMP

In In De Wonderlamp van oud-Heulenaar Jacky kan je ook achterom naar binnen, via de toiletten. Ik verfris mijn kop aan de wastafel en blijf even buiten tegen de muur geleund staan.

‘1889, dat is lang geleden’, merkt een passerende man op.

‘Wat?’

‘Het achterste gedeelte van dat gebouw hier dateert van 1889, kijk: het staat erop’.

‘Wat een poel van ellende’, mompel ik, mezelf koelte toewuivend met mijn smoeltje. Boven Kortrijk trekt bewolking samen. Het wordt zwoel. Ik buig me

voorover om het geruis uit mijn linkeroor te gieten.

‘Godverdomme Jacky,’ groet ik bij het binnenkomen, ‘je gebouwtje dateert van... eh... wel, van mijn tijd’.

‘Anneessens’, stelt Jacky vast. ‘Of zeg ik: Napoleon? Je ziet er kaduuk uit. Maagstoornissen? Een ongelukkige jeugd? Stiefzusje aan de drugs? Te veel pickles gegeten?’.

‘Geef me een reageerbuisje bier, Jacky, ik heb pijn aan mijn linkerhart. De kloof tussen arm en rijk wordt ook steeds groter. We moeten beginnen bij onszelf’.

‘De stoet gezien?’

‘Alleen de kop van de draak’.

Hoog in de versnelling begin ik bier te hijsen.

‘Moet jij als schrijver niet op de eretribune zitten?’

‘Veel te warm. Wie schrijft die blijft beter buiten beeld’.

‘En hoe is het nog in Het Grootste Gelijk? Bij Wolga? En in Heule in het algemeen? De Feesten naderen weer hé?’

‘Het kan niet meer op, Jacky. En ik ben blij dat je je hoofdletters uitspreekt als het over Heule gaat.’.

‘Na die brand heeft ze toch maar weer de kop boven water gestoken hé! Daarvoor moet je Wolga heten.’

‘Een gepaste metafoer, Jacky. Ben je bij de brandweer of zo? De KGB?’

Meer volk druppelt De Wonderlamp binnen. De Taalstoet is ondertussen ontbonden en het weer dreigt. Overal groeien bosjes halflege glazen. Figuranten komen bonnetjes voor pinten inruilen. Ik zwalp als een botsautootje in het rond. Soms word ik heen en weer gewalst als in de KVK-spionkop na een doelpunt. Iemand kantelt met zijn barkruk achterover, maar bereikt nooit de grond, zo druk is het.

49 REMEMBER

Ik schuif op tot bij de mooie Martine met de inktzwarte haren. Ze is een stukje inboedel van In De Wonderlamp geworden sinds de Tweede Balkanoorlog al. Jacky heeft van in den beginne een flatscreen in zijn café en Martine heeft eenzelfde ding niet thuis. Daarin is ze zeer principieel.

‘Dag,’ zeg ik, ‘waarom heb ik je niet eerder ontmoet, Martine? Waar zat je al die tijd? *Heaven must be missing an angel*’.

Ze produceert een diepe vrouwenzucht.

‘Dat jij mij nu moet overkomen, Anneessens! Drink je iets?’

‘Ik zeg niet neen’.

Buiten begint het dreigend te rommelen.

‘Goed.’

‘Ik laat deze beker niet aan mij voorbijgaan’.

‘Het regent!’ roept iemand.

Enkelen gluren nieuwsgierig door de ramen. Nog meer volk vlucht naar binnen.

‘Ik heb zin in een frisse duik. Ga je mee?’

‘O, ga je al weg?’

‘Ik duik in de Leie van op de Consciencebrug; daar is het water het diepst’.

‘Je hebt gedronken’.

‘Nee, correctie: ik heb gegeten, nu ben ik zat’.

‘Ze hebben de bochten in de Leie recht getrokken. Als je springt, zul je rap in Gent zijn. Dan zitten ze ginder met je opgescheept’.

‘Fraaie woordspeling, Martine. Je hebt het nog. Met mijn rechterhand op mijn linkerhart zal ik jumpen. Jammer dat er hier geen Waterloobrug is’.

Het geruis in mijn oor is nu vervangen door het kabaal in In De Wonderlamp.

Het kwadrateert zichzelf onder mijn schedel.

‘Godver, Martine, ik moet hier weg. Mijn raket wacht buiten’.

‘Maar je...’.

Wat dan gebeurt, moet gebeuren, en gebeurt ogenschijnlijk antichronologisch: eerst is er boegeroep en geschreeuw, dan pas valt de elektriciteit uit. Alsof het volk, *het diet*, het geroken heeft. De muziek valt klaaglijk stil. Lampen patsen uit. Het kabaal verdubbelt zich ogenblikkelijk. De ramen lichten op door bliksemflitsen.

‘Op zo’n nacht werd New York leeggeplunderd!’ roep ik in een massa zwart Martinehaar, daar waar ik een oor vermoed. ‘De voorhuid... eh... het voorhangsel van de tempel is gescheurd!’

Waarop ik driemaal na elkaar knoerthard nies, door het gekriebel van al dat haar. Is dat een teken? Heur haren kriebelen immers tot driemaal toe...

Van aardedonker wordt het helledonker, doorkliefd met bliksemserpentes die als flashes van een fototoestel de gezichten even oplichten en lijkleek portretteren. Men krijgt de licht- en geluidstoevoer maar niet op gang. De eerste vuurslagvlammetjes verschijnen; weldra flakkeren her en der kaarsen. *We shall remember* Het Groot Gelijk!

50 ONWEER

Die avond trekt een formidabel onweer over Kortrijk.

‘God maakt zich kwaad op ons land’, zegt een klein meisje, schuilend in het portaal van de Aloysiuskerk.

‘Nee, hij heeft spijt’, verbetert haar vader rillend. ‘Hij probeert de gaten in de ozonlaag weer dicht te schroeien. De vlammen van zijn lastoestel geven zo’n fel licht dat de tranen hem in de ogen springen. Een sprintje tot thuis? Mama zal ongerust worden’.

In de stromende regen stapt een onzekere Napoleon over een van de zeven bruggen. Auto’s op pletsende banden en hollende mensen met zomertextiel boven hun hoofden gedrapeerd passeren hem. Rechts van de brug daalt hij de trappen af en plast in de Leie. Daarbij wordt hij door een kort visioen bezocht: een stokje cirkelt dwaas door de lucht en weigert aan de wetten van de zwaartekracht te gehoorzamen. Hij kijkt naar omhoog. Hij kijkt naar omlaag.

51 CITAAT BIS

Laat ik er niet omheen draaien... Als een hond om anderhonds drol... Letteren moeten niet etteren, maar knetteren. Een directe boodschap is altijd het duidelijkst: zoals Het Groot Gelijk in satellietstaat Heule ooit de prooi der vlammen is geworden, zo is In De Wonderlamp in Kortrijk eenzelfde lot beschoren. Vurigheid troef. Inmiddels... synchroon... simultaan... meer bepaald aan de Leie... eens Golden River... thans traankanaal der weergoden... onder de Consciencebrug...in een schaarse lichtplas door de maan veroorzaakt... na het hevig onweer... beweegt zich een schaduw... een gedaante... mysterieus... vreemd... ook wel gracieus... dezelfde bewegingen lijken zich te herhalen... langzaam... vlug... vlugger... razendsnel... speelt de schim met vuur?... bokst hij tegen lucht op?... is hij zichzelf wel?... die kleren... of is hij iemand anders?... of... wat heeft de gedaante te verbergen?... te openbaren?... de natuur zwijgt stil... alleen rimpels op het inktzwarte water... de schim laat niet af... in het halfduister gooit de brug zich naar de overkant... en hij wuift... zwiert... gebaart... dirigeert... daaronder... beschrijft vreemde kronkels als vraagtekens en zwijnenstaarten... dreigend... alsof hij wil aanvallen... of juist niet... zie: hij gooit zijn gezicht in het water... zijn gelaat... en de rest... en de maan schijnt in het water... waar ook de maan in drijft... en hij aan de waterkant... zwijgt oorverdovend stil... gevangen in zijn schreeuw... in een gesperde seconde veranderend naar de tijd en maat der jaren... CUT!

52 ... DAT WEGNEEMT DE ZONDEN DER WERELD...

Weer of geen weer: we kunnen niet om de vergrijzing heen. In de zomer van een onbewaakt jaar, klokslag donderdag, sla ik, Rembert Anneessens, chroniqueur, verteller, stenograaf, griffier, copywriter, omstreeks valavond mijn ogen weer open. Ik blijf me andermaal te bevinden in de rustgevende inrichting De Brede Veertien te Rollegem, het gezellige deelstaatje van koninkrijk Kortrijk. Is dit een B-film of een bisnummer? Ik sta op. Nadat ik ook de gordijnen om me heen open geritst heb, ontwaar ik een warm doch muisgrijs landschap. Weer opzij kijkend en scherper focussend zie ik een stoet van bekenden mijn kamer binnenschrijden: te veel om hier allemaal aan te vinken. Allen spreiden eenzelfde welbevinden tentoon als in het eindtafereel van *Babette's Feast* in dat barre Jutland.

'Anneessens! *Upperdog!*' klinkt het uit vele monden.

'Hoe... hoe laat... hoe laat is het al?' stamel ik.

'Het is einde oogstmaand, Anneessens. Je bent net op tijd wakker voor de Tinekesfeesten. *Welcome back, old chap!*'

Fotoapparaten bliksemen; camera's snorren; smartphones en tablets rijzen de lucht in.

'Eh?'

'*How are you? Are you K.O. or O.K.?*'

'Hoe is het met je hoofd?'

'Mijn hoofd?'

'Ja, dat ding op uw romp. Je weet het zeker niet meer?'

'Wat moet ik dan weten?'

'Je bent met je hoofd vooruit in de Leie gedoken!'

'Ja, en dan? Iedereen duikt toch met zijn kop voorop? Er zijn er toch nog die dat doen. Een frisse duik in een drukkend seizoen... '

'Ja, maar niet op die plek'.

'Wat voor plek?'

'Wel: je bent met je ko... je hoofd tegen het verdwenen paneel van het Lam Gods gedoken. Van sterren gesproken. De kist zat al die jaren vast in de aanslibbing onder de Consciencebrug. De nieuwe werken aan de Leie hebben die nog wat naar omhoog gestuwd. Voel je nog iets?'

'Eh... amai. Is er schade aan dat Lam Gods?'

'Nee, het was goed verpakt. Al die jaren... en er is niks aan. *Say cheese! Say camembert! Say fromage!*'

Terwijl ik stomweg weer in mijn bed kruip, flitsen andermaal vijf, zes fotoappa-

raten en draaiden evenveel camera's.

'Je wordt een BV, Rembert Anneessens!'

'Heule staat weer op de kaart!'

'Maar daarvoor moest het eerst in het water vallen!'

'Wat deed je daar eigenlijk, aan de Leie die zomeravond?'

'Ja, die Martine is je kwijtgespeeld zegt ze vlak voor de brand in In De Wonderlamp. Ze is... '

'In De Wonderlamp is helemaal platgebrand'.

'En Martine?'

'Zij niet. Iedereen kon ontkomen. Niemand is geroosterd'.

'Heb je dan niks gezien voor je... '.

'Waarom Napoleon? Je bent 1 meter 80, verdorie'.

'Correctie: 79'.

'Ho ho ho! Niet allemaal tegelijk! Wie heeft... '.

'Een vent met zijn dochttertje. Ze komen nog morgen'.

'Ze waren na het schuilen een spurtje naar huis aan het trekken.

'Ja, maar... '.

'Je bent uit de Leie gevist door die kerel. Je zat half in het slijk vast, met je ko... met je hoofd vooruit tegen die kist, helemaal groggy, jijzelf dus, hi hi, niet de kist, ha ha, of wat erin zat'.

'Ja, maar... en ondertussen?'

'*Welcome back*, Anneessens, maar het heeft een tijdje geduurd. De herfst staat voor de deur. En dat is ook een metafoor, geloof me vrij'.

'Eh... het Lam Gods?' waag ik het nog te vragen. Het duizelt me en ik zal zo weer een reis naar de diepte ondernemen, ik voel het aankomen.

'Ja ja, het Lam Gods', bevestigt mijn lieve Jezebel. 'Maar alleen jij was verdoofd'.

Van haar geloof ik het wel. Ik knik nog even zwakjes en geef me dan over aan een etmaal grondig slapen op de bodem van mijn bewustzijn. En slapend word ik, voorheen al een BH, een beroemde B. uit V., niet langer de Backing Vocals van het leven zingend. Ik ben een frontman. Ik heb iets frontaals gedaan. In diezelfde slaap neem ik me voor een kroniek te schrijven over de lopende gebeurtenissen.

Van dan af is mijn leven nooit meer hetzelfde geweest. Het toeval heeft me parten gespeeld. Ik heb daarvan kond gedaan, naar de beste mijner vermogens, en met de capaciteiten mij toebedeeld. Vraag me verder niet naar het Lam Gods; vraag me liever naar lot, toeval, stom geluk. Ik, Anneessens, Zijne Witte Merelachtigheid uit het leenroerige Heule-les-Bains, letterkundige, sporadisch

te Kortrijk vertoevend, dat Darlingen aan de Leie, medeoprichter van de HDP, kroongetuige van twee vuurhaarden, dromend van moorden, evennaaste van de Gelijkhebbers uit Het Groot Gelijk en Het Grootste Gelijk, betreurende het vurige verscheiden van Mister Vandezande, bij leven en welzijn een *underdog/upperdog* wiens grote mond niet de eindstreep betekent, maar toch soms te kort schietend aan woorden, zeg en schrijf u: ik geloof in het toeval. Nee: toeval. Je hebt het, of je hebt het niet. Een letterlijke klap kan voldoende zijn.

XX OUTTRO: REMEMBER SEPTEMBER

Ik ben dus in levenden lijve present voor de zestigste editie van de Tinekesfeesten in Heule. En hoe! Ik zit o.a. in de jury die zal bepalen welke van de tien kandidates dit jaar de titel van Tineke van Heule mag voeren en bij diverse representaties als ambassadrice van onze republiek zal optreden. De Feesten hebben elk jaar een thema. Een summiere bloemlezing: communicatie, humor, dans, bloemen, muziek, gastronomie, in het teken van Streuvels, film... Het kan ook een slogan zijn: 'Tineke laat je niet koud', of 'Heule ziet sterren'. Voor de zestigste septemberfeesten is het thema 'vuur' aangestoken. Ik, Rembert Anneessens, de overlevende van twee brandhaarden, ben dus de aangewezen kerel om in die jury te zetelen. Ik zal vurig mijn best doen. Van donderdag valavond tot het kriecken van de ochtend op maandag voltrekken zich andermaal de Heulse esbattementen. De gebouwen daveren op hun grondvesten. De vlammen grijpen om zich heen en likken gretig alles op. Septemberbuien of vroege herfstvlagen kunnen ons niet deren: sedert drie jaar heeft onze republiek een uitschuifbaar dak boven het centrum. De uitdrukking 'Tine staat droog' heeft hier dus een andere betekenis. We hebben ook komaf gemaakt met het verkleinnaampje Tineke. Tine is groot geworden. Twee lettergrepen volstaan, zoals in de plaatsnaam Heule. En zoals elk jaar overtreffen de huidige Feesten de vorige. En dat niet alleen in termen van debiet. 'Voegen' en 'barst' zijn de woorden die de feestganger of feestgangster steeds meer gaat gebruiken. De oppervlaktes zijn nu eenmaal beperkt. Vele feestjes maken echter samen één groot Feest. Verkavelen, vertakken en delegeren is de boodschap. De Feesten irrigeren eindelijk alle hoeken en uithoeken in de schuimende gemeente: Watermolen, Haantjeshoek, Heule-Bos, Sente, Kransvijver, Disgracht, Tinekeswijk, het Rijs en de Warande.

Alverman: 'Dat ik dat nog mag meemaken!'

Leverzwijn: 'Zeg nu niet: in mijn oude dag hé! Of dat kost je tien euro.'

Spartakut/Pallas Athena: 'Nee, geen ouwelullenkoek hier'.

Guido Gezwelle/Schedelmans: 'De jaarringen in een boomstam... '

Stanislas Afwas: '... of de wallen onder onze ogen... '

Veltekort: '... zijn de eretekens van de Feesten... de lauwerkransen van de nachten... '.

Ikzelf, Rembert Anneessens: 'Fraai gezegd, heren. Ik zou het niet beter kunnen'.

Jezebel: 'Toch wel, manlief. Je bent veel te bescheiden'.

Meneer Danny: 'Tachtig vaten bier is hier geen uitzondering'.

Een onbekende: 'Dat is bijna een haiku. Het scheelt een paar lettergrepen.'

Angelsaks (leunend op één van zijn nieren): '*You missed a spot*'.

Prinses: 'Daar kikker je van op. Mijn republiek voor een kikker!'

Boer Nic: 'Tenzij er stront aan de knikker is'.

Purl Harbor: 'Ik zou zo zeggen: ten aanval!'

Bismark: 'We gaan nog niet naar huis'.

Fileepuur: 'Je vergeet 'En'. Het is: En we gaan... '

Smalle Geboorte: 'We hebben maar dat'.

Marlino (een sigaret uit zijn neus halend): ' ... '

Schelle van de Zeuge: 'Dat wordt hier weer Heule-les-Bains'.

Ruth/Silicon Valley: 'Voorzichtig... Op termiet... termijn denken'.

Wolga: 'Je hebt overschotten van gelijk'.

De Baron: 'De edele leeuwendelen van de Feesten betreffen de cultuur'.

Ramses: 'Vuurwerk, zwartwerk, nachtwerk dus'.

Piete Zeven: '... en de kunst van het glasblazen'.

Flesh Back: 'Hier liggen hun lijken... '

Willie Marie: 'Schoon volk allemaal! En zo lekker *freewheelend*... '

Johan/Het Zwarte Aura: 'Met die nieuwe medicatie moet het lukken'.

Poeter Sete/Peter Soete: 'Hoe meer kaas, hoe meer gaten, hoe minder kaas'.

Sneeuw Witje: 'Dat heeft hier helemaal niets mee te zien. En kies een andere schuilnaam. Is die roman nu al gereed, Anneessens?'

Ikzelf, Rembert Anneessens, een vreselijk cliché gebruikend: 'Hij staat op stapel, mijn pseudoniempje. En het wordt een kroniek van lopende gebeurtenissen. Een journaal. Fictieve factie. Factieve fictie'.

Piete Zeven: 'Annalen?'

Ikzelf, R.A.: 'Lach niet.'

Iedereen: 'Kom ik er ook in voor?'

Nogmaals mezelf: 'Is dat hier mijn glas?'

Variante: 'O, is het al zo laat?'

Zo, ik heb ze allemaal geëvoceerd, onszelf inbegrepen.
 Maten... Makkers... Mafketels.
 Van beider kunne. Met de nodige variaties hierin.
 En ik heb er nog duizenden vergeten.

Nele, Rigo, Stan, Rudy, Ayoub, Griet, An, Ann, Anne, Anna, Bing, Els, Koen, Peter, Sarah, Bert, Bart, Leen, Nic, Sophie, Sofie, Sofia, Matthias, Salma, Steven, Cindy, Karel, Younes, Francine, Piet, Amin, Sabine, Filip, Veerle, Veerle, Veerle, Tim, Sté, Stefaan, Stephan, Stephane, Stef, Steven, Fatima, Tine, Tineke, Tina, Luc, Pol, Paul, Carine, Carol, Caroline, Nadia, Lieve, Lieven...

De juiste bewoners van de tijdelijke republiek Heule.
Heulbewoners.
En onze evennaasten uit de herrijzende stad Kortrijk.
Kortrijkswachters.

EINDE

HEULE

*Heule, des lands, van 't stad, 'n dorp,
in 't bos, naast 't water, aan de rand,
bij die molen, wat vroeger, wat later.
Meervouden doen de ronde in Heule:
Feesten, reuzen, Vlaanderen, mensen
bijwijlen samen heulend in herbergen.
Heule: bekende deun her en der.
Een dorp als een dreun.
Onafstotelijke staat, navel van Tineke.
In deze gemeente woont een volk
van vijf dagen lang in alle staten,
bovenal de hare: die van een freule.
Dagen, nachten, klokken, jaren rond
is een Heulevaart de moeite waard.
Prik alvast september op de kalender,
boek een reis op d' Heulebeke
en sloop in voor goegemeente Heule:
randgeval, deelgenoot, en bovenal
opperste staat van genadestoot.*